"Kaikkien maiden proletaarit, liittykää yhteen!" — Marx

VAPAUS

Järjestymättömien järjestäminen on tärkein tehtävämme

No. 197 — 1928 | Federated Pressin jäsen | Keskiviikkona, syysk. 12 p:nä—Wed., Sept. 12 | Member The Federated Press | XII Vuosik. — Vol. XII

Ammattijärjestö julistanut sodan kommunisteille

PAIKALLISTEN JÄRJESTÖJEN OIKEUKSIA RIKKOEN ON EDUSTAJALTA RIISTETTY EDUSTUSOIKEUTENSA KOMMUNISTISUUTENSA TAKIA

TORONTO, syysk. 11. — Kaikista kansanvaltaisuuspuheistaan huolimatta osottautuivat Canadan ammattijärjestön tänne kokoontuneet edustajat omaavansa taipumuksen täysin mussolinimaiseen diktatuuriin, riistäessään Toronton ammattiyhdistysten keskusneuvoston valitseman edustajan, maliveistäjäin ammattiyhdistyksen jäsenen ja Canadan kommunistipuolueen sihteerin John MacDonaldin edustus- ja osanotto-oikeuden Canadan ammattijärjestön, eilen täällä alkaneeseen, vuotuiseen konventsioniin.

Vaikka ammattijärjestön konventsioonilla ei ole järjestön sääntöjen mukaan valtuutta jäsenten oikeuksien riistämiseen, sillä se kuuluu paikallisille järjestöille, niin rikkoi ammattijärjestön konventsiooni taantumuksellisen johdon esityksestä alkeellisemmankin kansanvaltaisuuden sääntöjä julistaen täten avoimen sodan kommunisteja vastaan.

Tim Buckin oikeuksien puolustamista ei esitetä konventsionille

Jatkona kommunisteja vastaan julistettuun sotaan, pidetään sitä, että päätösesitysvaliokunta on kieltäytynyt esittämästä kokoukselle Toronton konetyöläisten ammattiyhdistyksen jäsenen ja kommunistipuolueen järjestäjän Tim Buckin jäsenoikeuksien puolustamista koskevaa asiaa. Tim Buck, samoinkuin MacDonaldkin nauttivat joukkojen kannatusta niissä ammattiyhdistyksissä, joihin kuuluvat. Kun konetyöläisten liiton Yhdysvaltain puolella oleva johto erotti Tim Buckin järjestön jäsenyydestä, niin ryhtyi Toronton konetyöläiset puolustamaan erotettua toveriaan ja esittivät ammattijärjestön konventsionille ehdotuksen toimenpiteistä hänen oikeuksiensa puolustamiseksi.

Mutta ammattijärjestön taantumuksellisen johdon toimesta on tämäkin esitys tullut harjotettavan diktatuurin avulla surmatuksi.

Puolustaneet canadalaisen ammattiyhdistysliikkeen toimintavapautta

Canadassa on voimakas virtaus ammattiyhdistysliikkeen vapauttamiseksi siitä taantumuksellisesta ja sen toimintavapautta rajottamasta ikeestä, johon se on kytketty Yhdysvaltain puolella olevien ammattiliittojen johtoelimien taantumuksellisuuden ja niiden käsissä olevan rajattoman vallan takia. Nämä seikat ovat johtanut suuriin vaikeuksiin ja tappioihin, canadalaisten mainittuihin ammattiliittoihin kuuluvien jäsenten toiminnassa ja taisteluissa.

Kun kommunistit haluavat vapauttaa canadalaisen ammattiyhdistysliikkeen rajantakaisista kahleista ja saada siten maan ammatillisesti järjestyneelle työväestölle todellisen toimintavapauden, niin ovat he kannattaneet yhdysvaltalaisista järjestöistä riippumattomina olevien ammattiliittojen yhdistämistä Yleiscanadalaiseen työväenliittoon, joka onkin saanut jo huomattavaa kannatusta. Kun yhdysvaltalaisten kanssa liitossa olevat taantumukselliset johtajat pelkäävät menettävänsä valtansa, niin ovat he ryhtyneet syyttämään kommunisteja ammattiyhdistysliikkeen hajottamisesta ja heikentämisestä, vaikka kommunistien tarkotuksena on saada maan ammattiyhdistysliike voimakkaammaksi ja taistelukuntoisemmaksi työläisten etujen puolustamisessa.

Kun kommunistit tässä, kuten muissakin työväenluokan taistelukysymyksissä ajavat sen parasta, niin ovat kapitalistien etuja harrastavat taantumukselliset työväestön harhaanjohtajat yhdessä kapitalistien kanssa julistaneet avoimen sodan kommunisteja vastaan.

Italian kilpa-ajo-onnettomuus

21 henkeä kuollut tähän mennessä

MILANO, Italia, syysk. 11. — Toissapäivänä täällä sattuneessa onnettomuudessa loukkautuneista on kaksi kuollut jälkeenpäin, joten kuolleiden luku nousee kaikkiaan kahteenkymmeneenyhteen. Kulkiessaan 120 mailia tunnissa, yritti Materassi-niminen kilpailija sivuuttaa toisen, mutta hänen autonsa raapaisikin toisen kylkeä, syöksyen sen jälkeen katsojaparvekkeita erottavan ojan yli katsojain joukkoon. Ajaja itse ja 18 muuta henkilöä kuoli heti ja 26 loukkautui. Onnettomuudesta huolimatta jatkui kilpailu loppuun saakka.

Ranskan poliisi taasen riehunut työläisiä vastaan

KOETTANEET VÄKIVALTAISESTI HAJOITTAA KELLOGGIN SOPIMUSTA VASTAAN JÄRJESTETYN MIELENOSOITUKSEN PARIISIN LAITAKAUPUNGISSA

Kahdeksansataa mielenosoittajaa vangittu — Kolmekymmentä uhataan karkoituksella

PARIISI, syysk. 10. — Yhteensä 800 vangitsemista suoritettiin Pariisin poliisin toimesta eilen, kun kommunistit ja työläiset kokoontuivat kaupungin ulkopuolelle joukkokokoukseen panemaan vastalauseensa Kelloggin "rauhan" sopimusta vastaan. Kolmekymmentä miestä pidätettiin edelleen syytettyinä siitä, että heiltä puuttuu, tahi että heillä on vaillinaiset henkilöllisyyspaperit. Heidät tullaan pitämään vangittuina maastakarkoitusta varten, mikä on Pariisin poliisiprefektin, Chiappen mielikonsti. Mainittu poliisipäällikkö Chiappe johti hyökkäystä mieltään osoittavia työläisiä vastaan.

Mielenosoitus oli järjestetty Ranskan kommunistisen nuorisojärjestön 14-vuotispäiväksi

Mielenosoitus, joka oli järjestetty St. Denisiin, eli n.k. punaiseen vyöhykkeeseen, mikä ympäröi Pariisia, oli toimeenpantu Ranskan kommunistisen nuorisoliiton 14:sta vuosipäivän muistolle samalla, kun se oli tähdätty protestiksi Kelloggin sopimusta vastaan.

Chiappe, joka äskettäin oli julistanut sellaisen suunnitelman valmistumisen, jonka mukaan kapitalistiluokka tulee luopumaan Pariisista mahdollisen työläisten kumouksen sattuessa sekä keskittämään vastavallankumouksen voimat Versaillesiin, vangitutti kolme kommunistista puhujaa, edustaja Garcheryn sekä valtuusmiehet Jolyn ja Gelisen St. Denisin portilla.

Heidät vietiin poliisiasemalle, ja vasta jatkuvasti toistettuaan kieltonsa, etteivät vastaa tehtyihin kysymyksiin, päästettiin heidät vapaiksi. Poliisi myöntää, ettei sen onnistunut saada mitään tietoja vangituilta.

Poliisi ennemminkin turvautunut mielivaltaisiin maastakarkoittamisiin

Vielä eilen illalla olivat 30 karkoitustoimenpidettä varten pidätetyt työläiset vankilassa. Vaikka poliisi väittää, että he ovat ulkomaalaisia, ei tämä seikka ole käynyt ilmi, kuin muutamassa tapauksessa. Viime vuonna sattuneiden Sacco-Vanzetti-mielenosoitusten yhteydessä käytti poliisipäällikkö Chiappe samanlaista karkoituskeinoa, ajaakseen joukon työläisten johtajia maasta pois. Siihen aikaan syytettiin poliisia, että se karkoitti maasta useita sellaisiakin henkilöitä, jotka eivät olleet ulkomaalaisia. Silloiset karkoitukset toimeenpantiin salassa.

Kansainliitto sekaantuu Puolan ja Liettuan riitaan

Vilnan kysymyksen sovittelemiseksi järjestetään konferenssi Königsbergiin

GENEVE, syysk. 11. — Kansainliiton neuvoston painostuksesta ja kapitalistisen suurvaltain valtiomiesten, kuten Ranskan ulkoministeri Briandin, sekaantumisen tuloksena pidetään Puolan-Liettuan riitaa nykyään vähemmän kärjistyneenä. Liettua ja Puola ovat suostuneet siihen, että aloitetaan jälleen neuvottelut Vilnan kysymyksestä Königsbergissä, Saksassa, marraskuun 3 pnä pidettävässä molempien maiden edustajain konferenssissa. Pääministeri Valdemaras, Liettuasta, kannatti Vilnan kysymyksen käsittelemistä konferenssissa, jossa Neuvostoliitto näyttelisi vallitsevaa osaa.

Briand koetti tehdä uskottavaksi, että julkisuudessa esiintyneet väitteet siitä, että Ranskan ja Englannin laivastosopimuksessa olisi enemmän ehtoja, kuin mitä pinnalta näyttää, olisivat perättömiä. Edelleen hän kosketteli varustautumiskysymystä, väittäen, että Saksa, jolla on vain 100,000:n miehen armeija, ei ole niinkään aseeton, sillä on lisäksi suunnaton reservimiehistö sekä mahdollisuudet muuttaa teollisuutensa palvelemaan sotatarkoituksia, milloin näkee sen hyväkseen.

Irlannin edustaja Blythe oli aikaisemmin tehnyt esityksen kansainvälisen aseistariisumiskonferenssin koollekutsumisesta ja aikarajan asettamista valmistavan aseistariisumiskomissionin työskentelylle.

18 kaivostyöläis-elonkorjaa vankileirillä

JOUTUNEET POLIISIEN KYNSIIN VAPAAKYYDIN OTTAMISEN TAKIA

BURWASH, Ont., syysk. 12. — Täkäläiseltä Sudburyn läheisyydessä sijaitsevalta vankileiriltä ilmotetaan siellä säilytettävän kaikkiaan 18 hiljan maahan tuotettua brittiläistä kaivostyöläis-elonkorjaajaa, jotka suorittavat 30 päivän rangaistusta kyydin varastamisesta C.N.R:lla.

Miehet ovat rahattomina ja enlonkorjuussa vallitsevan osittaisen työttömyyden ja tarjottujen huonojen palkkojen takia olleet pakotetut siirtymään itäänpäin työtä ja leipää saadakseen. Kun heillä ei ole ollut varoja kyytinsä maksamiseen, niin ovat he olleet pakotettuja turvautumaan vapaakyytiin, jonka takia he ovat Capreolissa joutuneet rautatiepoliisien kynsiin ja joutuneet sen johdosta lopullisesti vankileirille.

MacDonald toimii Canadan siirtolaisagenttina

ESITTÄÄ ERIKOISEN CANADALAIS-BRITTILÄISEN SIIRTOLAISKOMISSIONIN ASETTAMISTA SIIRTOLAISUUTTA EDISTÄMÄÄN

MONTREAL, syysk. 12. — Tehtyään matkan edestakaisin Canadan poikki, on entinen Englannin pääministeri ja työväenpuolueen "johtaja" Ramsay J. MacDonald ilmottanut täällä, tekevänsä ehdotuksen canadalais-englantilaisen siirtolaiskomissionin perustamisesta, jonka tehtävänä olisi edistää ja järjestellä siirtolaisuutta Englannista Canadaan. Sillä toimenpiteellä autettaisiin Englannin kapitalisteja vapauttamalla heidät liiasta työttömien armeijasta, joka uhkaa maan yhteiskunnallista rauhaa ja toisaalta tuotaisiin Canadaan suuret joukot Canadan kapitalistien erikoisesti haluamaa työvoimaa, joka joutuisi kilpailemaan maassa entuudestaan olevien työläisten kanssa työvoimansa kauppaamisesta.

Kun MacDonald palaa pian takaisin kotimaahansa, niin voidaan todeta tämän "työväenjohtajaksi" haukutun miehen ttoimineen matkallaan puhtaasti kapitalistien asianajajana, sillä hän puhui täällä ollessaan milt'ei yksinomaan Canadan kapitalisteille brittiläisen imperialismin lujittamisesta ja muista kapitalistisen yhteiskunnan pönkittämistä koskevista asioista. Sellaisessa ominaisuudessaan hän osoitti olevansa, kuten muutkin sosialidemokraattiset "työväenjohtajat", kapitalistien eikä työläisten asiain harrastaja ja ajaja.

Juuri näiden seikkojen perusteella ovat maan kapitalistiset sanomalehdet tunnustaneet MacDonaldin yksimielisesti "oikeaksi ja hyväksi työväenjohtajaksi". Entiset kokemukset osottavat työväestölle, että ne "johtajat", jotka saavat työväestön vihollisten tunnustuksen, ovat petollisia harhaanjohtajia.

Uusi seerumi keksitty lapsihalvaustaudin parantamiseksi

PALO ALTO, Cal., syysk. 11. — Stamfordin yliopiston bakteriologisen osaston johtaja, toht. Schultz, on ilmoittanut, että kuukausien kokeilujen jälkeen on keksitty seerumi, joka muodostaa vastamyrkyn lapsihalvaustaudin bakteerille. Seerumi otetaan eräästä apinalajista, joka on havaittu hyväksi bakteerian vastustajaksi. Hän selitti, että lisäkokeiluja tullaan kuitenkin suorittamaan, ennen kun seerumia ryhdytään valmistamaan kauppaa varten.

Elonkorjaajien tyytymättömyys varsin yleistä

VIRANOMAISET OVAT SELITTÄNEET, ETTÄ TYYTYMÄTTÖMYYS RAJOTTUU PERIN HARVOIHIN TAPAUKSIIN

WINNIPEG, syysk. 12. — Kun ensimäiset viestit tyytymättömyydestä kaivostyöläis-elonkorjaajien keskuudessa saapuivat tänne työläisten selittäessä, että heille Englannissa annettuja lupauksia ei ole täytetty ja että he ovat joutuneet Englannin ja Canadan hallitusten harjottaman törkeän petoksen uhriksi, niin selittivät siirtolaisviranomaiset ja hallitusherrat sekä kapitalistinen sanomalehdistö sekä kapitalistien asiamiehet, Englannin työväenpuolueen "johtajaa" Ramsay MacDonaldia myöten, että tyytymättömyys rajottuu vaan perin harvoihin tapauksiin, joissa on kysymyksessä työhön kykenemättömät ja haluttomat miehet. He selittivät, että sellaisille työläisille ei kannatakaan maksaa muuta kuin dollarin päivässä.

Mutta nyt on käynyt selville, että maahan tuotettujen työläisten tyytymättömyys on yleistä ja että 1—2 dollarin päiväpalkkojen maksaminen on samoin ollut melko yleistä. Ja tämä on tapahtunut siitä huolimatta, että Canadan hallituksen edustajina olleet lääkärit ja orjavoudit olivat Englannissa työläisten tarkastuspaikoissa tarkastamassa, että vaan parasta ja työhön kykenevintä työvoimaa lähetetään viljavainioille.

Kun Canadan kapitalistit haluaisivat kaikesta huolimatta pidättää mahdollisimman suuren joukon maahan tuotettuja täällä, sillä he tarvitsevat teollisuuden vara-armeijaa palkkoja polkemassa työvoiman myyntikilpailussa, niin ovat siirtolaisherrat keksineet uuden menettelytavan työläisten maassa pidättämiseksi. He nimittäin vaativat lääkärintodistuksen työhön kykenemättömyydestä, ehtona maasta karkottamiseen.

Täten siis jälleen tulevat työläiset petetyiksi, sillä heille luvattiin kyyti takaisin siinä tapauksessa, että haluaisivat palata takaisin Englantiin. Kun työläiset ovat tulleet petetyiksi hallituksen toimesta, niin luulisi olevan selvää, että heille empimättä annetaan paluukyyti. Mutta se ei lyö yhteen Canadan kapitalistien tarkotusten kanssa, pidättää mahdollisimman suuri armeija työvoimaa täällä.

Siirtolaisvirkailijat ovat osallistuneet poliisiskandaaliin

MONTREAL, syysk. 12. — Täällä tutkittavana oleva, väitetty Montrealin poliisivirkailijain lahjominen 51,000 dollarilla 19 yhdysvaltalaisen pidätetyn rikollisen vapaaksi laskemisesta, on saanut laajemman luonteen, kun on todennäköistä, että siirtolaisvirkailijatkin ovat sekaantuneet juttuun.

Kaupunginvaltuuston asiaa tutkinut toimeenpaneva komitea on lähettänyt siirtolaisministerin apulaiselle, W. J. Eganille, Ottawaan sähkösanoman, jossa sanotaan mainitut 19 miestä luovutetun poliisin toimesta paikalliselle siirtolaisvirkailija Moquinille, jonka jälkeen kaikki on hämärän peitossa.

Tämän johdosta pyytää toimeenpaneva komitea siirtolaisministeriön toimenpiteitä asian tutkimiseksi.

Ottawasta lähetetty mies Montrealiin

OTTAWA, syysk. 12. — Täältä on lähetetty itäisen alueen siirtolaiskomissioneri J. S. Fraser Montrealiin tutkimaan tehtyjä syytöksiä.

Australiassa uhkaa yleinen satamalakko

MELBOURNE, Australia, syysk. 11. — Laivaliikenteen arvellaan tulevan keskeytetyksi kaikissa australialaisissa satamissa sen johdosta, että satamatyöläiset ovat kieltäytyneet hyväksymästä erästä sovintolautakunnan päätöstä, mikä piti astua voimaan eilen. Tässä päätöksessä, mikä seurasi viime joulukuussa ollutta lakkoa, oikeutettiin laivojen omistajat värväämään satamatyöläisiä kahdesti päivässä, s.o. aamuisin ja iltapäivällä. Työläiset ovat kieltäytyneet ryhtymästä suorittamaan iltapäivällä tarjottuihin työpaikkoihin, mikä merkitsee, että koko liikenne mahdollisesti joutuu seisaukseen. Työt ovat jo seisauksissa Brisbanessa ja tusinan laivaa ovat joutilaina Adelaidessa sekä useita Sydneyssä.

Uusi kaivostyöläisten unio perustettu Pittsburghissa

KAIKKIA YHDYSVALTAIN KAIVOSALUEITA EDUSTAVA KONVENTSIONI SUORITTANUT HISTORIALLISEN TEHTÄVÄNSÄ VIRKAVALLAN JA LEWISIN KÄTYRIEN HYÖKKÄYKSISTÄ HUOLIMATTA

Ahdistetut edustajat kokoontuivat toiseen paikkaan jatkamaan kokousta

PITTSBURGH, Pa., syysk. 10. — (Daily Worker). — Uusi kaivosmiesten unio, joka on perustettu yhdistämään lähes miljoonan pehmeän- ja kovanhiilen kaivajain voimat taisteluun riistäviä hiiliparooneja vastaan, syntyi täällä tänään.

Unio, joka omasi suurimmat taistelu-innon ja urhouden traditsionit koko Amerikan työväen historiassa, ja joka rakennettiin satojen hiilenkaivajain elämän uhrauksilla, mutta lopuksi tullen revityksi hajalle Lewisin koneiston petollisen politiikan kautta, syntyi uudestaan uudessa muodossa tänään, syvien rivien johdon alla ja sellaisella taisteluohjelmalla varustettuna, joka lupaa uutta aikakautta rohkeille kaivosmiehille.

Välttäen poliisin ja Lewisin sakilaisten jatkuvia päällekarkauksia, jotka eilen hyökkäsivät konventsionin ensimäiseen istuntoon, yli 700 edustajaa kiireesti kokoontui Workers Centerin East Pittsburghissa eilen illalla toiseen menestykselliseen istuntoon, missä täydet suunnitelmat uutta uniota varten laadittiin.

Poliisi taasen sekaantunut konventsionin kulkuun

Kokoontuen uudestaan tänä aamuna saatiin uutta järjestöä koskeva organisatsioni melkein loppuun käsitellyksi, kun poliisi jälleen saapui häiritsemään, ja Allegheny kauntin sheriffi käski edustajat hajaantumaan sekä kielsi pitämästä uusia kokouksia.

Sillä aikaa, kun kokousta pidettiin, kehittyivät eilistä fascistihyökkäystä koskevat tapahtumat omaa kulkuaan. Sitten kun Pittsburghin poliisi oli yhdessä noin 200 Lewisin hulikaania käsittävän armeijan kanssa hyökännyt ja hajoittanut konventsionin ensimäisen kokouksen Labor Lyceum haalilla on pidätetyistä toisellesadalle nousevasta edustajamäärästä sakoitettu yli 12, jonka lisäksi kolme kaivosmiestä on pidätetty suurvalamiehistöä varten kullekin määrätyn $1,000:n takuuta vastaan. Sakoitettujen joukossa ovat m.m. Pat Toohey, Freeman Thompson, Anthony Minerich, Andy Plechady y.m. Sakot maksoi kansainvälinen työväenpuolustusliitto.

Taistelevien kutomotyöläisten edustajia tervehditty

New Bedfordin tekstiilityöläisten lähettämiä veljesedustajia tervehdittiin suurenmoisella suosionosoituksilla. Tekstiilityöläisten tunnettu johtaja Weisbord puhui iltapäivällä, saaden suurenmoisen suosion hiilenkaivajilta, jotka huusivat eläköötä New Bedfordin kutomotyöläisten kunniakkaalle taistelulle. Yksimielisesti äänestettiin solidarisuuden ja kannatuksen osoittamiseksi uutta kutomotyöläisten uniota kohtaan.

Illalla pidetyssä kokouksessa päättivät edustajat alistaa uuden union säännöt jäsenistölle ratifioimista ja mahdollisia muutoksia varten. Uudet säännöt sisältävät määräyksen, että union virkailijain palkkasuhteet järjestetään jäsenistön käyvän palkan ja kaivoskomiteain jäsenten palkan perusteella, kaivoskomiteain muodostaessa myöskin paikalliset sovittelukomiteat. Täydellinen kansanvaltainen menettely asioissa lyö leimansa kautta sääntöjen. Toistaiseksi säilytetään nykyiset piirirajat.

Päätettiin toimeenpanna koko maata käsittävä organisatsionirynnistys. "The Coal Digger" hyväksyttiin uuden union äänenkannattajaksi. Jokaisen uuden jäsenen on tilattava se kuudeksi kuukaudeksi. Konventsioni äänesti myöskin nykyisen "check-off"-systeemin lopettamiseksi; komppanioiden kautta perittävät maksut kun nykyään menevät Lewisin koplalle.

Uuden union johto valittu

John J. Watt, yksi uuden union huomattavimmista toimivista jäsenistä, valittiin union presidentiksi. Neekeritaistelija William Boyce valittiin varapresidentiksi. Pat Toohey valittiin sihteerirahastonhoitajaksi.

Lisäksi valittiin toimeenpanevakomitea, johon tuli yksi jäsen kustakin kaivospiiristä. Jokseenkin kaikki kokouksen asiat oli loppuunkäsitelty, kun sakki liikemiehiä ilmaantui haaliin edustalle sheriffin johdolla, joka määräsi kokouksen hajaantumaan. Istunto päätettiin hyvässä järjestyksessä huolimatta poliisin provokatsionista.

Yhä enemmän elonkorjaajia karkotetaan Englantiin

MAANANTAINA LÄHETETTIIN WINNIPEGISTÄ SATAKUNTA JA TÄNÄÄN LÄHETETTÄNEE EDELLEEN 300

WINNIPEG, syysk. 12. — Maanantaina lähetettiin täältä rautateitse itään noin satakunta Englannista maahan tuotettua kaivostyöläis-elonkorjaajaa, jotka olivat tyytymättömiä heille tarjottuihin alhaisiin palkkoihin ja pitkin työpäiviin, sekä selittivät tulleensa petetyksi Englannissa annettujen lupausten kautta, jotka täällä ovat jääneet toteutumatta.

Tänään ilmotetaan lähetettävän jälleen noin kolmesataa miestä käsittävä joukko matkalle Englantia kohden.

Takaisin Englantiin palautettaviksi haluavat miehet ilmottavat, että siirtolaisvirkailijat ovat ottaneet käytäntöön uuden tavan, minkä tarkotuksena on pidättää heidät Canadaan. Sillä miehiltä vaaditaan lääkärintodistus työhön kykenemättömyydestä, ennenkuin ryhdytään heille järjestämään kyytiä takaisin. Eräs työläinen sanoi olleensa pakotettu maksamaan moisesta todistuksesta viisi dollaria.

Työläiset eivät ole silti lamaannuksissa, sillä he laulelevat "Meillä on nälkä, menkäämme kotiin" nimistä laulua.

35,000 lakkolaista mielenosoituksessa New Bedfordissa

PANEVAT VASTALAUSEENSA A.F OF L:N LAKONKAVALTAMISPYYTEITÄ VASTAAN

NEW BEDFORD, Mass., syysk. 10. — Että kutomotehtaiden komitea on ainoa johtaja tässä suuressa kutomotyöläisten taistelussa, kävi taasen eilen ilmi, kun 20,000 lakkoilevaa tekstiilityöläistä järjestyneissä riveissä marssivat mielenosoitukselle kaupungin halki suuren innostuksen vallitessa. Kulkue, jonka ohimarssi kesti kolme tuntia, ja kokoontuivat joukot kaupungin torille jonne jo ennestään oli kerääntynyt 15,000 lakkolaista tahi lakon kannattajaa.

Suuri mielenosoitus oli järjestetty American Federation of Laborin virkavallan yhdessä kapitalistien kanssa punomia lakonkavaltamisaikeita vastaan.

Kolme torvisoittokuntaa, jossa kussakin oli 30 soittajaa, soittivat kulkueen marssiessa vallankumouksellisia lakkosäveleitä. Vaikka kulkuessa oli kuusi työläistä rivissä, venyi se kahden mailin pituiseksi. Punaiset liput tunnuslauseet y.m. antoivat tälle mielenosotukselle vallankumouksellisen leiman. Kulkue oli jaettu eri osastoihin, kunkin lakossa olevan 56:n tehtaan työläisten muodostaessa oman ryhmänsä. Alussa kulki lakon ja union organiseeraajat, kutomotehtaiden komitean jäsenet, sekä sen jälkeen 500 henkeä käsittävä vangittujen työläisten ryhmä, jotka olivat joko kärsineet vankilatuomiota lakon johdosta, tahi olivat tuomitut ja vapaina takuita vastaan.

Batty and kumppanien eli A.F.L:n sakki oli järjestänyt oman kulkueensa sekä kokouksen Buttonwood Parkiin, jossa läsnä oli korkeintaan tuhatkunta henkeä.

KLANIT TOUHUSSSA ONTARIOSSAKIN

SMITHS FALLS, Ont., syysk. 12. — Viime sunnuntai-iltana olivat tämän seudun Ku Klux Klanit järjestäneet ristinsä polttamisen juhlallisuudet tänne.

Noin neljätuhatta henkeä oli seuraamassa näiden surullisen kuuluisien taantumuksellisten terva- ja lakanaritarien juhlallisuuksia. K.K.K:n joukkoon ilmotetaan näillä seuduin kuuluvan useampia satoja jäseniä.

Elonkorjaajat kurjuudessa Calgaryssakin

PAIKALLISTEN TYÖLÄISTEN JOUKKOKOKOUS VAATII VIRANOMAISIA RYHTYMÄÄN AVUSTUSTOIMENPITEISIIN

(Vapauden erikoiskirjeenvaihtajalta)

CALGARY, Alta., syysk. 12. — Kommunistisen nuorisoliiton paikallisen järjestön toimeenpanemassa kansainvälisen nuorisopäivän juhlassa oli saapuvilla huomattava joukko maahan elonkorjuuseen tuotettuja brittiläisiä kaivostyöläisiä.

Puhujana esiintyneen, kommunistipuolueen järjestäjän William Moriartyn toimesta kerättiin näille rahattomina ja kurjuudessa oleville työläistovereille 24 dollarin kolehti, jotta he saisivat asunnon ja ruokaa seuraavan vuorokauden ajaksi.

Juhlassa hyväksyttiin seuraava liittohallituksen siirtolaisministeri Forkelle lähetetty päätöslauselma:

"Seitsemänsataa Calgaryn kansalaista kokoontuneena yleiseen kokoukseen, vaatii siirtolaisministeriötä ryhtymään viipymättömiin toimenpiteisiin tänne kulkeutuneiden hädänalaisessa asemassa olevien brittiläisten elonkorjaajien asiassa. Kokoukselle esitetyt kertomukset osottavat, että jos jossain on kieltäydytty työstä, niin johtuu se yksinomaan tarjotuista nälkäpalkoista, mitkä ovat vaihdelleet 1.50—4.00 dollariin päivältä. Nämä palkat ovat alhaisemmat, kuin mitä heille on Englannista lähtiessään taattu alhaisemmiksi palkoiksi. Edelleen vaaditaan, että nämä työläiset ovat viipymättä palautettavat kotimaahansa ja varustettava riittävästi matkaa varten. Kokouksen puolesta: Farmer, puheenjohtaja."

Sunnuntaina saapui siirtolaisministerin apulaisen sijaiselta Blairilta vastaus, jossa sanotaan: "Sähkösanomanne johdosta brittiläisten elonkorjaajien suhteen sikäläinen siirtolaisvirasto ryhtyy yhdessä rautateiden kanssa pikaisiin toimenpiteisiin asiassa."

Kaupunginvanhin ja lainlaatijakunnan jäsen Parkyn ja parlamentin työväenedustaja H. B. Adshead ryhtyivät yhteistoimintaan William Moriartyn kera, jonka johdosta 20 sunnuntaina majapaikkaa vailla olelleella työläiselle saatiin kaupungin kustannuksella ruokaa ja asunto ja maakunnalliset viranomaiset lupasivat huolehtia kahdesta seuraavasta yöstä, jolloin ilmaantui 28 avun tarpeessa olevaa. Mutta maakuntapoliisi on ilmottanut noin viidellekymmenelle kurjassa asemassa olevalle työläiselle, että he saavat kärsiä.

Tästä aiheutui kokouksen pitäminen paikallisen työväenlehden rakennuksessa. Kokouksessa työläiset varmistivat aikaisemman päätöksensä olla ryhtymättä mihinkään työhön sillä perusteella, että kun heitä on kerran petetty, niin se riittää. Kokouksessa esitettiin miten kaikki Englannissa annetut lupaukset ovat osottautuneet raa'aksi petokseksi ja miten Albertankin farmarit ovat kynineet heitä. Joillekin on täällä tarjottu tietöitä, mutta se on havaittu yritykseksi heidän riviensä särkemiseen, varsinkin kun maakuntapoliisin taholta on heille kerrottu, että heille on kaikille työtä kaivannoissa.

Mutta useat elonkorjaajat ovat Drumhellerin kaivantoalueella yhtä kurjassa asemassa kuin täälläkin ja ovat täällä konventsioonissa olevilta kaivostyöläisiltä kuulleet, että suurimpia kaivantoja on suljettu Crow'ssa. Nämä tosiasiat vahvistavat elonkorjaajien epäluulot ja maanantaina he marssivat kaupungin majurin luokse vaatien ruokaa ja asuntoa, kunnes heidät palautetaan Englantiin. Tänään, keskiviikkoaamuna tavattiin Labor News lehden rakennuksen permannolla makaamassa viisi työläistä.

Yritykset työläisten rivien särkemiseksi väittämällä kaikki kommunistisen agitatsionin syyksi, ovat osottautuneet perättömiksi ja vaikutuksettomiksi. Miehet päinvastoin toteavat, että se oli kommunistinen järjestäjä, joka hankki heille aterian ja makuupaikan, joita vailla monet olivat olleet päiviä, jopa viikkojakin. Ja he sanovat seuraavansa tehtyjä päätöksiä ja ohjeita seisoessaan yksimielisinä vaatimuksessaan, että heidät on palautettava takaisin Englantiin saattamatta ketään vainotuiksi tai kärsimään sen takia.

TUOMARI OTTANUT VASTAAN LAHJUKSIA

Los Angeles, Cal. — Tuomari C. A. Hardy on myöntänyt vastaanottaneensa $2,500 "palkkiona" Angelus Templekirkon johtajilta "laillisista neuvoista", joita oli antanut kirkon naispappia koskevan skandaalin yhteydessä.

VAPAUS [illegible]

TOIMITTAJAT:
A. VAARA. E. A. TENHUNEN. H. SULA. E. PERKONEN.

Registered at the Post Office Department, Ottawa, as second class matter.

VAPAUS (Liberty)
The only organ of Finnish Workers in Canada. Published daily at Sudbury, Ontario.

TILAUSHINNAT: [illegible]

[illegible]
Vapauden toimitus: Liberty Building, 23 Lorne Street. Puhelin 536W.
Vapauden konttori: Liberty Building, 15 Lorne St. Puhelin 1032. Postiosoite: Box 69, Sudbury, Ont.

General advertising rates 75c. per col. inch. Minimum charge for single insertion 75c. The Vapaus is the best advertising medium among the Finnish People in Canada.

[illegible] J. V. KANNASTO, liikkeenhoitaja.

Englantilais-amerikalainen ristiriita

George Peel, englantilainen taloudellisten asiain tuntija, on kirjottanut kirjan, jossa hän käsittelee Englannin ja Amerikan ristiriitaa. Scott Nearing selostaa sitä seuraavasti: Kirjan alku- ja loppupuolella tekijä harvinaisella tavalla luo valaistusta brittiläisen valtaluokan katsantokantaan ja sen ilmeiseen aikomukseen käydä taisteluun elämänsä puolesta Yhdysvaltain valtaluokkaa vastaan.

Peel alkaa osottamalla kuinka Britannia aivan viime vuosiin asti oli maailmanvalta. Sitte nousi Amerikan suurvalta heittäen uhkahaasteen Britannialle maailmanherruudesta.

Sota pyyhkäsi yli maailman. Kun taistelu oli päättynyt, oli Amerikan suurvalta voittanut viisi suurta voittoa suuresta brittiläisestä kilpailijastaan:

1. Sotavelkojen selvittelyssä suostui Britannia maksamaan $180,000,000 vuodessa 62 vuoden aikana Yhdysvaltain rahastoon. Vuoteen 1987 mennessä on Britannia maksava 4,600 miljoonaa dollaria päävelkaa ja 6,500 miljoonaa dollaria korkoja sotaveloistaan Yhdysvalloille.

2. Sota-aikana Yhdysvaltain ulkomaakauppa lisääntyi nopeasti. Se on nyt maailman johtavin vientimaa. Britannia on toisella tilalla.

3. Yhdysvallat hyväksyi sodan jälkeen ankaran tullilain. 495 eri tavaralajia suojelevat nämä tullisäädökset, jotka keskimäärin ovat korkeammat kuin missään muussa tullisäädöksessä Yhdysvaltain historiassa. Nämä korkeat tullit koskevat joitakin Britannian tärkeimpiä Yhdysvaltoihin vietäviä tehdastuotteita.

4. Yhdysvaltain kauppalaivatonnisto kasvoi nopeasti sodan aikana. V. 1900 oli se vain 827,000 tonnia. 1914 oli se noussut jo 1,800,000 tonniin. Sitte se nousi suurella hyppäyksellä. Nykyään on se 11,000,000 tonnia. Tämä tonnimäärä vähentää brittiläisten tärkeätä kuljetusliikettä.

5. Yhdysvalloista tuli maailman finanssikeskus sodan aikana. Nykyään lasketaan lainoja liikkeelle enemmän New Yorkissa kuin Lontoossa.

Tämän Yhdysvaltain suunnattoman taloudellisen nousun seurauksena tuntee Britannia olevansa kriitillisessä asemassa, jota Peel kuvaa seuraavalla tavalla:

"Jos Yhdysvallat on saanut oikeuden kiristää meiltä seuraavan kahden sukupolven aikana hämmästyttävän vuotuisen veron rikkaudestamme; jos se tekee päättäviä yrityksiä työntääkseen pois puolueettomilta markkinoilta nämä meidän vientitavaramme, joilla me elämme; jos se suunnittelee päästä eroon meistä kuljetusliikenteen alalla; jos se on päättänyt syrjäyttää meidän tavaramme voittamattomalla tullimuurilla ja jos se pyrkii riistämään meiltä kultaisen finanssivaltikan . . ."

Silloin:

"Suurbritannian asema maailmantaloudessa ei ole vähemmän tärkeä vaan tärkeämpi kuin ennen ja sen tulevaisuus tulee olemaan vieläkin suurempi kuin menneisyytensä".

Miten voi Britannian valtaluokka saavuttaa tällaisen tuloksen? Sen on murskattava amerikalainen kilpailijansa seuraavassa maailmansodassa kuten se mursersi saksalaisen kilpailijansa edellisessä.

Tätä brittiläinen valtaluokka ajattelee.

Yhdeksän vuotta Amerikan kommunistipuolueen perustamisesta

Yhdysvaltalainen toverilehti Eteenpäin kirjottaa:

Syyskuun 1 p. 1919 kokoontui Chicagossa Amerikan kommunistipuolueen perustava kokous. Mutta keskinäiset erimielisyydet jakoivat tämän kokouksen osanottajat niin, että tuloksena oli kaksi puoluetta — Amerikan kommunistipuolue ja Amerikan kommunistinen työväenpuolue. Kumpainenkin niistä halusi liittyä Kommunistiseen internationaleen. Ne syntyivät julkisiksi puolueiksi, mutta kuuluisat Palmerin punajahdit painoivat ne pian maanalaisiksi. Kommunistinen internationale ei hyväksynyt Amerikaan kahta kommunistipuoluetta, jotenka näiden puolueiden oli pian yhdyttävä. Mutta sekään ei estänyt ryhmätaistelujen edelleen jatkumista. Tilanne kuitenkin vähitellen muuttui julkiselle toiminnalle edullisemmaksi, josta oli seurauksena Workers (kommunisti) puolueen perustaminen joulukuun lopulla v. 1921. Se merkitsi käännekohtaa Amerikan kommunistinen liikkeen historiassa sillä Workers (kommunisti) puolue tuli nyt Kommunistisen internationalen Amerikan osastoksi, alkaen sellaisena esiintyä julkisesti. Kuitenkin puolueemme historia on laskettava ensiksimainittujen puolueiden perustamisesta asti, jotenka se nyt siis on 9-vuotias.

Amerikan kommunistipuolue syntyi aikana, jolloinka sosialidemokratian luhistuminen ja petturuus oli selvästi havaittavissa kaikkialla maailmassa. Se oli alistanut työväenluokan puolustamaan "omaa" maataan. Se johti parhaillaan uudelleen rakentamaan imperialistisen sodan hävityksiä. Mutta Venäjällä proletariaatti marxilaisuuden vallankumouksellisia oppeja seuraten oli noussut valtaan. Kaikkialla heräsi kysymys: kumpaa on nyt seurattava, — vallankumouksen vaiko sosialidemokratian luopuruuden tietä? Amerikan sosialistipuolueessa asettuivat suurimmat jäsenjoukot ja vasemmistolaiset johtajat ensiksimainitulle tielle. He vaativat sosialistipuolueen liittymään Kommunistiseen internationaleen. Mutta sosialistipuolueen opportunistiset johtajat, etupäässä Hillquit, Berger ym. kieräillen asettuivat puolustamaan entistä opportunistista suuntaansa ja sen lisäksi alkoivat karsia sosialistipuolueesta vallankumouksellisimpia jäsenjoukkoja. Vasemmistolaisten taholta ennustettiin, että nämä herrat kuljettavat sosialistipuolueen Toisen internationalen petturuuspolitiikan helmaan. Silloin monet suomalaisistakin sosialistipuolueen kannattajista vannoivat, että jos niin tapahtuu, tulevat he jättämään sosialistipuolueen. Yksinpä Raivaajassakin lausuttiin tällaisia vakuutuksia julki. Kuinkahan moni heistä lienee sitten niitä noudattanut, sillä tosiasia nyt on se — ja on ollut jo useita vuosia — että Amerikan sosialistipuolueen tynkä kuuluu Toiseen internationaleen, joka nykyään kuninkaallisten ministereinsä avulla johtaa työläisiä kapitalismille antautumiseen.

Mutta Workers (kommunisti) puolue, mitä Amerikassa johtaa nyt sitä taistelua, mitä laajat joukot sosialistipuolueeltaan vaativat v. 1919, jolloinka he siitä joko potkittiin pois vallankumouksellisuutensa tähden, taikka sitten itse erosivat tultuaan vakuutetuiksi tuon puolueen tehottomuudesta työläisten vallankumouksellisena puolueena. Näiden ja yleensä vallankumouksellisten työläisten paikka on nyt Workers (kommunisti) puolueessa.

Kommunistisen internationalen ohjelma

Tov. Buharinin selostus Kominternin kongressissa 9 p. elok. (lyhennetty)

Ohjelmaluonnoksen luonteenomaiset piirteet

KOMINTERNIN OHJELMA ON PROLETARIAATIN MAAILMAN DIKTATUURIN OHJELMA

— Meidän ohjelmamme ei ole proletaarisen puolueen minimiohjelma. Kongressille esitetyn ohjelmaluonnoksen **perusytimenä on proletariaatin diktatuurin aate. Meidän ohjelmamme on proletariaatin diktatuurin ohjelma.** Mutta se ei ole vain proletariaatin diktatuurin ohjelma, **se on proletariaatin maailman diktatuurin ohjelma.**

Ensi kerran historiassa niin suuri ja mahtava vallankumouksellinen maailman proletariaatin järjestö kuin meidän, yrittää esittää ohjelmaansa. Meidän ohjelmamme ei ole yhden sektsian, vallankumouksellisen proletariaatin yhden osan ohjelma. Se on kommunistisen Internationalen ohjelma, s.o. maailman proletariaatin ohjelma. Meidän ohjelmamme muodostuu aivan erikoisella aikakaudella, jolloin proletariaatin diktatuurin probleemi, vallankumouksen, vallanvaltaamisen y.m. probleemit eivät ole enää luonteeltaan akadeemisia vaan aktuaalisia, jolloin nämä tehtävät astuvat eteemme kokonaisuudessaan ja terävästi meidän päiviemme ja meidän aikakautemme tehtävinä. Syntyneenä sotien ja vallankumouksen aikakaudella, jolloin yhdellä kuudesosalla maapallosta on jo voimassa proletariaatin diktatuuri, **meidän ohjelmamme on aikakauden taisteluohjelma, ohjelma, joka viitoittaa tien, mikä välittömästi johtaa proletariaatin vallankumoukselliseen taisteluun maailman diktatuurinsa puolesta.**

KOMINTERNIN OHJELMAN HISTORIALLINEN PAIKKA, OMAPERÄISYYS JA MUOTO

Nämä piirteet antavat ohjelmallemme aivan omaperäisen luonteen. Verratessamme ohjelmaamme II Internationalen puolueiden ohjelmiin, me huomaamme, että niiden välillä on suunnaton ero. II Internationalen puolueiden ohjelmat ovat vain tähän Internationaleen kuuluvien puolueiden kansallisia ohjelmia. Analysoiden II Internationalen puolueiden ohjelmia, esim. Englannin "työväenpuolueen" ohjelmaluonnosta, Itävallan sosialidemokraattisen puolueen ohjelmaa ja Heidelbergissä hyväksyttyä Saksan sos.-dem. puolueen ohjelmaa, me tulemme vakuutetuiksi siitä, että ne eivät ole proletariaatin diktatuurin ohjelmia (jota muuten ei kukaan meistä niistä etsikään), vaan kapitalistisen yhteiskunnan, kapitalistisen valtion rakennusohjelmia. Näiden puolueiden kanssa meillä ei ole, eikä voi olla mitään yhteistä kieltä.

Kokonaan toisiin johtopäätöksiin tulemme kun vertaamme ohjelmaamme aikaisempiin vallankumouksellisen marxilaisuuden asiakirjoihin. Mutta verratessamme näihin työväenliikkeen kaikkein kirkkaimpiin asiakirjoihin, vallankumouksellisen marxilaisuuden loistavimpiin tuotteisiin, me havaitsemme, että **ohjelmamme eroaa niistäkin useilla erikoispiirteillään. Nämä erikoispiirteet ovat meidän aikamme tarpeiden vaatimia, tarpeiden, joita aikaisemmin ei ollut.**

Kaikkein huomattavimmat vallankumouksellisen marxilaisuuden ohjelma-asiakirjat, jotka ovat lähtöisin itse Marxin kynästä, sellaiset kuin I Internationalen "perustava adressi" ja erikoisesti "Kommunistinen manifesti" — ovat olleet ihmiskunnan kokonaisen aikakauden johtavana lankana.

Analysoiden hiukan yksityiskohtaisemmin näitä asiakirjoja ja ensikädessä "Kommunistista manifestia" — joka on omalaatuisensa "vallankumouksellisen neljännen säädyn evankelium" — me näemme, että ohjelmakysymykset ovat niissä esitetyt algebraalisessa muodossa.

Konkreettisempaa määritelmää, niiden tilanteiden konkretisoimista, jota meidän aikakautemme vaatii, — emme "Kommunistisesta manifestista" löydä, emmekä voikaan löytää. Kommunistinen liike oli silloin aikaan vielä propagandaliikettä. Kommunismi nosti jo lippunsa, mutta sen takana ei ollut vielä proletariaatin maailman armeijaa.

Siitä hetkestä erottaa meidät sangen pitkä historiallinen ajanjakso. **Nyt me emme ole enää yksinomaan kommunismin propagandisteja. Kommunistinen Internationale tietysti propageeraa kommunismia, mutta tämä sangen suuri, mahtava järjestö on myös aktiivisesti toimiva järjestö.** Tämä järjestö nojautuu proletariaatin diktatuuriin entisellä tsaarin Venäjällä ja muiden maiden taistelevan proletariaatin suurilukuisiin kohortteihin; se on jo tunkeutunut maapallon kaikkiin osiin, se johtaa Aasian mantereella — Kiinassa — suurenmoista taistelua, se on sellainen voima, että järjestyneen maailman porvariston on rajusti puolustauduttava kommunismin vaaralta.

Me emme ole enää vain propagandayhdistys, vaan ensiluokkainen tekijä maailman proletariaatin taistelussa, **ensiluokkainen tekijä maailmanpolitiikassa yleensä.** Sentähden on täysin ymmärrettävää, että erilaiset probleemit eivät enää ole edessämme yleisinä, **vaan konkreettisina** ja että vastaukset puolueidemme kysymyksiin täytyy myöskin olla konkreettiset. Näistä aikakautemme luonteenomaisista erikoisuuksista johtuvat myöskin ohjelmaluonnoksemme erikoispiirteet, sen omaperäinen muoto. Ne toverit, jotka rinnastaen, verraten ohjelmaamme kansallisten sektsiain lyhyiin ohjelmiin tai "Kommunistiseen manifestiin", vaativat, ettei Kommunistisen Internationalen ohjelma saisi olla pitempi, käyttävät väärää mittapuuta: sellaiset vaatimukset perustuvat siihen väärään käsitykseen, että meidän aikamme ei muka missään eroa aikaisemmasta ajasta ja että ei ole olemassa mitään erikoispiirteitä, erikoiskysymyksiä ja erikoisvaatimuksia.

MISTA JOHTUVAT AIKAISEMPAAN OHJELMALUONNOKSEEN TEHDYT MUUTOKSET

Kommunistisen Internationalen edellisessä kongressissa käsiteltiin ja hyväksyttiin ohjelmaluonnos. Erikoiskomitean tehtäväksi annettiin tehdä siihen muodollisia korjauksia ja jättää se sitten kuudennen kongressin käsiteltäväksi. Kominternin Toimeenpanevan komitean ohjelmakomitea ei kuitenkaan rajoittunut yksinomaan muodollisiin muutoksiin. Ohjelmaluonnos, joka nyt Tpk:n puolesta esitetään, sisältää aikaisempaan luonnokseen verrattuna huomattavia muutoksia. Viidennen kongressin jälkeen on kulunut neljä vuotta. Historiallisen kehityksen objektiviset ehdot ovat huomattavasti muuttuneet ja nämä muutokset ovat usein sangen tärkeitä.

Ohjelmamme periaatteellisena perustana on **vallankumouksellisen marxismin ja leninismin periaatteet.** Mutta näiden periaatteiden konkreettisessa formuleerauksessa, kapitalistisen yhteiskunnan ja SSSR:n tilanteen analyysin, esille vetämiemme vaatimusten ja viitoittamamme taktillisen linjan ohella, oli välttämätöntä tehdä luonnokseen koko joukko muutoksia. Esim. harjoittamamme yhteisrintamataktiikka-probleemi on asetettava nyt hieman toisin kuin 4 vuotta sitten. Työväenliikkeen uusien ilmiöiden yhteydessä on Kominternin Tpk suorittanut Englannin ja Ranskan puolueiden suhteen taktillisen käännöksen vasemmalle. Kapitalismin kriisin muodot ovat suuresti muuttuneet ja monilla muilla aloilla on tapahtunut suuria muutoksia. Ne ovat pakoittaneet Kominternin Tpk:n ohjelmakomiteaa jonkun verran laajentamaan tehtäväänsä, joten se ei ole rajoittunut tekemään yksistään vain teknillisiä korjauksia aikaisempaan ohjelmaluonnokseen.

MEIDÄN MAAILMANKATSOMUKSEMME — DIALEKTINEN MATERIALISMI

Ohjelmaluonnoksemme yksi luonteenomaisimpia peruspiirteitä on, että se avoimesti ilmoittaa: **Kommunistinen Internationale käyttää, puolustaa ja propageeraa Marxin ja Engelsin dialektisen materialismin vallankumouksellista metodia.** Koko ohjelmaluonnos perustuu analyysiin, joka on tehty dialektisen materialismin pohjalla. Tässä luonnoksessa me entistä selvemmin esitämme uskollisuutemme vallankumoukselliselle marxilaisuudelle. Sosialidemokraattiset puolueet elävät ideologisestikin syvällistä uudestisyntymis- ja porvarillistumisprosessia. Siitä ei ole mitään epäilyksiä. Saksan sosialidemokratia, tuo sos.-dem. puolueiden klassillinen malli, joka tähän asti on koketeerannut marxilaisilla fraaseilla, vaikka huomattava osa sosialidemokraateista on nuo fraasit jo aikoja sitten hyljännyt, — Saksan sosialidemokratia, joka ennen sotaa esiintyi tieteellisen sosialismin julistajana ja painosti sitä, että sosialismi "rautaisella välttämättömyydellä" juontuu kapitalismista, — tämä sosialidemokratia ei enää tee sellaista johtopäätöstä, että sosialismi syntyy kapitalistisen yhteiskunnan objektivisesta kehityskulusta.

Tällä aikakaudella on meidän erikoisen järkähtämättömästi alleviivattava, että **me lujasti seisomme ordotoksaalisen (oikeaoppisen) marxilaisleninismin maaperällä. Meidän on avoimesti ilmoitettava — ja ohjelmaluonnoksessa me sen teemmekin, — että me perustelemme sosialismin välttämättömyyden tieteellisillä faktoilla ja että taktiikkamme vastaa tätä objektiivista tieteellistä ennustetta.** Ennustuksessamme (prognoosissamme) me määrittelemme kapitalismista sosialismiin siirtymisen historiallisen välttämättömyyden, mutta samalla **me muutamme tämän ennustuksemme eläväksi todellisuudeksi.** — (Jatk.)

"Chamberlainin kala"

Kaprion lahdesta, Inkerinmaan rannikolla on pyydystetty harvinainen otus. Viidentoista sylen syvyydeltä on ongittu englantilainen vedenalainen vene, joka on meren pohjassa ehtinyt yhtä vauhtia olla yhdeksän vuotta. "Chamberlainin kala", joksi sitä myös ovat sanoneet, on kuljetettu Kronstadtiin ja nostettu telakalle. Komea otus kuuluu olevan ja hyvin olleen varustettu. Torpeedon lähettämiskoneitakin ei vähempää kuin kuusi ja lisäksi pari tykkiä.

Tämä elävä, nimeltään "L-55" oli sekin kansalaissodan aikana lähetetty neuvostorannikolle tuhoja tekemään. Englantilaiset saartajat eivät tyytyneet vain siihen että siroittivat miinojaan neuvostomaan rannikoille laivojen ja liikenteen tuhoksi, vaan vaanivat kokonaisella laivueella ettei vain saartorengasta kukaan rikkoisi. Pommittivat myös Kronstadtia ja rannikkoa.

Tällaista tehtävää suorittamassa oli myös "L-55". Pahaa jälkeä olikin tekemäisillään. Laski jo torpeedonsa kahta tiedustelulla ollutta neuvostolaivaa kohden ja vain vartioston valppaus pelasti punaiset laivat. Hyökkäys päättyi siten, että hyökkääjä itse upposi "Asardin" kuulan aiheuttamana.

Englantilaisen vedenalaisen ilmoille vetäminen on ollut omiaan niiltä ajoilta muistoon palauttamaan laveamminkin laivastotoimintaa. Merien herruudella kehuvat englantilaiset eivät erittäin halukkaasti tunnusta tappioitaan. Niiden tiedonannoissa sanotaan viimeisen sodan aikana Itämerellä hävinneen vain kolme englantilaista alusta.

Tov. Muklevitsh, Neuvostoliiton merisotavoimain päällikkö, on sen sijaan osoittanut englantilaisten menettäneen, paitsi mainittua vedenalaista, viisi nimiltään mainitsemaansa suurempaa alusta sekä seitsemän torpeedovenettä. Mainitut häviöt tapahtuivat kaikk ivuoden 1918 joulukuun ja vuoden 1919 elokuun välisenä aikana, jonka jälkeen englantilaiset pian vetäytyivätkin pois Suomen lahdelta. Sitä tuskin olisi tapahtunut jos heidän tiedonantonsa kolmen aluksen menettämisestä olisi totta.

Tiedustelijalaivat "Asardin" ja "Gavrilin" pelasti englantilaisen vedenalaisen hyökkäykseltä niiden miehistön valppaus ja päättävä toiminta. Sanomalehtien haastattelija on ensiksimainitun laivan silloiselta komissarilta tiedustanut mm. minkälaisen palkinnon silloin sai matruusi, joka satutti upottavan kuulan vedenalaiseen. Sata huonon puoleista paperossia voin hänelle antaa, oli vastaus.

Tuo "palkinto" samalla kun se muistuttaa minkälaisissa olosuhteissa oltiin pakoitettuja imperialisteja vastaan taistelemaan sekä merellä että maalla, on puhuvana todisteena ettei taistelijain valppaus eikä miehekkyys johtunut palkintojen odotuksesta, vaan että siihen olivat syvemmät syyt: punaisen laivaston miehistö tiesi ja tunsi taistelevansa ryöstäjiä ja orjuuttajia vastaan vallankumouksen puolesta.

Tämä tietoisuus ja päättäväisyys teki imperialistien hyökkäykset tyhjiksi ja valmisti haudan niille, jotka valkoisten isäntiensä asioilla tunkeutuivat liian lähelle tuhoa tuomaan.

Tämä tietoisuus ja sen mukainen toiminta eivät ole Punaisessa laivastossakaan höltyneet. Punainen vartio on aina valppaana myös meren puolella. L—55 on höykkäysten valmistajille varoittava merkki.

TYÖVÄEN URHEILU

Entisille ja nykyisille Helsingin Jyryn jäsenille Canadassa

Kiertopalkinto Jyryn "painitehtaan" ja muiden Suomen työläispainijoiden kilpailtavaksi

Helsingin Jyryllä on suuri määrä nykyisiä ja entisiä jäseniä yltʼyleensä Canadassa. Sudburyn ympäristössä olevien keskuudessa on syntynyt hanke muistaa vanhaa seuraamme näinä Suomen työväen urheiluliikkeen kohtalokkaimpina aikoina. Samalla kun noskelaiset politikoitsijat taistelevat TUL:n hajoittamiseksi, samalla he taistelevat Jyryäkin vastaan, sillä Jyryn vasemmistolainen jäsenistö seisoo Suomen työväen urheiluliikkeen eheyden kannattajana ja noskelaisten hajoittajaherrain kaikenlaatuisia hankkeita vastaan.

Tämän johdosta olemme joukolla keskustelleet asioista ja olemme päättäneet ryhtyä toimenpiteisiin osottaaksemme käytännöllisesti seisovamme Jyryn ja sen jäsenistön edustamien mielipiteiden takana.

Kun Jyry lienee maailman kuuluisin painitehdas, niin kaipaavat sen painijat kiertopalkintoa, josta voisivat otella vaikkapa muun Suomen työläispainijoita vastaan. Vaikka ei ole vielä valmiiksi suunniteltu, miten kiertopalkinnosta olisi kilpailtava, niin tarkotuksena on saada Jyryn painijoita vastaan mahdollisimman arvokkaat ja lukuisat vastustajat. Mutta tämä on seikka, mikä voitanee myöhemmin ratkaista. Uskomme sen jätettävän komiteamme ja Jyryn painijain välisten neuvottelujen varaan, samoinkuin kiertopalkinnon muodon ja sääntöjenkin päättämisen.

Täkäläiset nykyiset ja entiset jyryläiset ovat valinneet allamainitun kolmehenkisen komitean, jonka tulee järjestää koko Canadaa käsittävä keräys edellämainitun suunnitelman mukaisen kiertopalkinnon hankkimisen rahastamiseksi. Käännymme siis täten kaikkien nykyisten ja entisten jyryläisten puoleen pyynnöllä, että lahjottavat vaikka pienemmänkin erän hankkeen rahallista toteuttamista varten. Kaikista lahjotuksista tullaan julkaisemaan julkinen tilitys.

Lähettäkää siis roponne yhteiseen kekoon, että Jyryn painitehtaan poikien puolustettavaksi saadaan mahdollisimman komea ja asiallinen kiertopalkinto.

Lähettäkää samalla ehdotuksenne kiertopalkinnon nimeksi. Komiteamme ehdottaa siksi: "Canadan jyryläisten painipatsas" (tai malja).

Allekirjoittaneet komitean jäsenet panevat kukin viitosen pohjarahaksi. Useat toverit ovat samoin jo luvanneet viitosen. Mutta pienempikin erä otetaan vastaan kiitollisuudella ja tilitysvelvollisuudella.

Lahjotukset ovat tehtävät niin ajoissa, että ne saapuvat tänne viimeistään lokakuun 14 päiväksi. Sillä tarkotuksena on, että palkinnosta kilpailtaisiin jo tulevana painikautena, mikäli se on mahdollista.

Rahalähetykset ja kirjevaihto on osotettava Einar Gyldenille os. Box 850, Sudbury, Ont.

Jyryn kunniajäsenet! Muistakaa, että kunniajäsenyytenne velvottaa ja näyttäkää esimerkiä nykyisille tai entisille jyryläisille!

Sudbury, Ont., syyskuun 11 päivänä 1928.

Einar Gylden John Lehtelä
Hannes Sula

Työläinen! — Oletko tilannut jo Vapauden?

Port Arthurin uutisia

"VALKAMAN KASVATTI"

esitetään S. J. osaston näyttämöllä ensi lauantaina syyskuun 15 päivän iltana. Kappale jossa on kolme näytöstä, on erittäin jännittävä kuvaus luokkasuhteista Suomessa. Juoni alkaa jo ennen sisällissotaa ja jatkuu sen jälkeiseen aikaan. Siinä esiintyy, kuten jo nimestäkin voi päättää, kasvatti, erään köyhän torpparin poika, jonka vanhukset kartanon isäntä ensin häätää pois tiluksiltaan ja sitten torpparin kuoltua ottaa tämän pojan kasvatikseen. Kun sitten luokkavälit kiristyvät avoimeksi taisteluksi, otaksuu kartanon herra, että hänen kasvattinsa on luotettava porvarien puolustaja, mutta siinä hän erehtyy, sillä poika herraskartanossa saamastaan kasvatuksestaan huolimatta tuntee itsensä proletaariluokan lapseksi. Juoneen sisältyy mielenkiintoinen rakkausseikkailu, jossa poika haavottuu, ollen siten kykenemätön ottamaan aktiivisesti osaa sisällissotaan. — Mutta turhaa on kertoa enempää, tulkaa ensi lauantai-iltana osaston haalille, niin siellä sen kuulette ja näette.

Näyttämötoiminta täällä muuten on ollut hyvin hiljaista viimeiset pari kuukautta. Näyttelijätkin ovat ottaneet vähän lepoa kesän aikana. Toivottavasti heillä nyt tämän levon jälkeen on riittävästi voimia ja kärsivällisyyttä alkavalle toimintakaudelle, kestääkseen ne ponnistelut joita kappaleiden näyttämölle asettaminen vaatii kun se on tehtävä tavallisen työn lomassa. Ja yleisö tietysti tulee palkitsemaan heidän uhrautuvaisuutensa saapumalla monilukuisena esitystilaisuuksiin.

LASTEN HALVAUSTAUTIA,

joka lännempänä, esimerkiksi Winnipegissä riehuu pelottavassa määrässä, on täälläkin todistettavasti ilmennyt ainakin yksi tapaus. Sairastunut lapsi on alle kouluijän, joten tauti ei ainakaan vielä vaikeuta koulujen toimintaa. Mutta koululautakunnan taholta on kuitenkin ryhdytty erikoisiin varovaisuustoimenpiteisiin taudin levenemisen ehkäisemiseksi. Lasten vanhempia kehoitetaan olemaan huolellisia ja ilmoittamaan kaikki mahdolliset sairaustapaukset, jotta taudin leveneminen voitaisiin ehkäistä. Kaupungin terveyslautakunta myöskin kehoittaa yleisöä olemaan varovaisia tässä suhteessa. — S.

Toronton uutisia

ILOA JA NAURUA TARJOAVA "NUMMISUUTARIT"

esitetään osaston näyttämöltä lauantai-illalla syyskuun 15 pnä. "Nummisuutarit" esitettiin viimeisenä kevätnäytäntökauden näytelmänä toveritar Hilja Halosen johdolla, ollen esitys jo silloin ehjää ja sujuvaa, toisen esityksen saavuttaessa vielä ehjemmän kokonaisuuden. "Nummisuutarit" on yksi vanhempia suomalaisia näytelmiä, mutta siitä huolimatta säilyen aina uutena ja arvokkaana näyttämöesityksenä Eskon ihmeellisine naimamatkoineen. Täyttäkäämme katsomo. Esitys alkaa kello kahdeksan.

HUVINÄYTELMÄ "NAISTEN LEMMIKKI"

esitetään toisen kerran sunnuntai-illalla, syyskuun 16 pnä, alkaen esitys klo 8.15. Ensiesityksessä läsnäolleet luonnollisesti selostavat ystävilleen, jotka eivät esitystä nähneet näytelmän sisällön sekä hyvän esityksen, joka takaa täyden katsomon toiselle esitysillalle.

SYYSKUUN 16 PNÄ OSASTON KOKOUS

S. J. osaston kokous sunnuntaina iltapäivällä kello 3. Tärkeät osaston taloudelliset asiat vaativat jokaisen jäsenen läsnäoloa. Uusia jäseniä otetaan samassa tilaisuudessa.

AMMATTIUINNIN HUONOT SAAVUTUKSET

Syyskuun 5 pnä, kansallisien messujen yhteydessä toimitetuissa miesten pitkänmatkan uinnissa ei 199 osanottajasta uinut yhtään perille kilpailtavaa 15 mailia, ollen Ontariojärven kylmä vesi matkan vaikeuttajana. Maailmanmestari pitkänmatkan uija, saksalainen Vierkoetter, otettiin vedestä ylös miltei pökertyneenä. Ranskalainen Georg Mitchell ui kuitenkin kaiken kauemmin, ollen vedessä 11 tuntia 12 minuuttia. Siis kukaan ei saavuttanut tulosta, että olisi saanut tuon rääkkäykseen viettelevän 25 tuhatta. Uintia järjestävä toimikunta päätti jakaa palkinnoksi aiotun rahaerän 14:sta osaan, antaen jokaiselle $2,500, joiden aika järjestyksessä edellytti tällaiseen palkinnon jakoon. Suomalainenkin, Mr. W. Erickson New Yorkista, pääsi tämän järjestelyn kautta palkinnolle. Toinen uintiin osallistunut, Suomesta saapunut taivaan herraan ja suojeluskuntaan luottava, jäi kokonaan sivuun.

Hopeamalja saksalaiselle

Suuren hopeamaljan, joka uintien kiertopokaaliksi on valmistettu, annettiin suurin juhlallisuuksin saksalaiselle Vierkoetterille vuodeksi haltuunsa, ja samassa julistettiin hänet pitkänmatkan maailman uintimestariksi.

Neljä ylimääräistä palkintoa

Uintia rahastava Wrigley Co. lahjoitti vielä neljä ylimääräistä palkintoa parhaimmille, saaden ne Mitchell, Vierkoetter, Young $2,000 kukin ja yhdysvaltalainen Summers $1,000.

Toronto sai uintisankarin

3 mailin kilpailun epäonnistuttua 5 pnä, järjestettiin uusi kilpailu pikauinnissa kolmen mailin matkalla lauantai-iltapuolella, johon osallistui useita pitkän matkan kilpailuissa osanottaneita, päästen ensimäisenä perille torontolainen Young. Siis vihdoinkin sai kaupungin patriootit toiveensa tyydytettyä. Kutka toimitetussa kilpailussa olivat seuraavat, ei allekirjoittaneelle tähän mennessä ole tietoa.

BRITTILÄINEN "TYÖVÄENMIES" TORONTOSSA

Englannin työväenpuolueen parlamenttijäsen on täällä Torontossa, osallistuen maanantaina syyskuun 10 pnä täällä alkaneeseen 44 vuotuiseen Canadian Trades and Labor Congressiin, ollen Tom Moore hänen seuralaisensa täällä kulkiessaan, joten jo siitä päättäen voimme olla vakuutettuja, että tämä brittiläinen työväenmies, Tom Johnston, on saman heimon lapsia kuin Tom Moore, joka on vallankumouksellisen työväestön lurjusmainen pettäjä.

PÄIVÄNKUKKA

Täällä sakotettiin 66-vuotiasta miestä juopumisesta, tuomittiin 10 päiväksi linnaan. Linnaan vietyä hän hyppäsi eli putosi yhden kerrosvälin sementtilattialle, taittoi niskansa, josta oli kuolema seurauksena. Tänään Ontariossa tarjotaan väkijuomia kokolailla vapaasti ja niistä hulluksi tultua rangaistaan rikos, joka usein päättyy edellä kerrotulla tavalla. Siis ajan merkitys tulee tässäkin tapauksessa täysin päivän kukkaansa.

SAKSALAINEN VIERKOETTER

Tämä maailmanmestari pitkänmatkan uinnissa on täällä tehnyt kontrahdin torontolaisen teatterin kanssa, esiintyen sen esityksissä jonkun aikaa ja sen jälkeen tulee asumaan Torontossa, perustaen uintiklubin, jossa tulee treenaamaan kaltaisiaan ammattiuimareja. — J.

Vancouverin uutisia

NÄYTTÄMÖN JOHTAJA VALITTU

S. J. Vancouverin osaston No. 55 johtokunta kokouksessaan syyskuun 5 pnä, valitsi Vancouverin osaston näyttämön johtajaksi neljästä hakijasta Vilho Nybergin Fort Williamista ja kutsuttiin hänet sähkösanomalla heti toimeensa. — J. R.

Eri paikkakunnilta

Carmangay, Alta.

Viljankorjaajan kirje

Viljankorjuu on jo yleisesti käynnissä; kai lienee jo toisilta loppunutkin. Kasvullisuus on ollut myöskin parhaimpia, mitä on tunnettu

näillä ympäristöillä. Kesän kuluessa on kuitenkin tällä ympäristöllä joutuneet monet farmarit kovan kohtalon alaiseksi, sillä raesateet tekivät monen pelloilla ennenaikaisen harvestin niin tyyten, ettei viljan kasvattajalle ole jäänyt näkyväksi tulokseksi työstään muuta kuin raihnainen ruumis ja kasa morkettipapereita. Ja trustiherrat kiertelevät ympäriinsä uusia kiinnityksiä ottaen, joka tarkoittaa farmareille "kintehämpää" taloudellista elämää tulevien vuosien aikana.

Suurta tohinaa on ollut hallituksen taholta tänne haalattavista harvestimiehistä, kuinka niitä muka täällä paljon tarvitaan. Harvestimiehiä kuljetettiin tänne suurin rajoin ulkopuolelta, aina Englannista saakka ja tohistiin, kuinka muka täällä työläisille on "kultapaja" auki, ei muuta sen kun tulee vain ja kiertää rahaa kuin kuokalla. Niinpä tänne kuljetettiin työläisiä niin paljon, että niiden työnsaantimahdollisuudet ovat kovin rajoitetut. Työläisiä ovat nämä pienet aavikkokaupungit aivan täynnä ja värjöttelevät työttöminä, odottaen käsivarsiensa ostajia. Ja ainahan markkinoilla joku ostajakin sattuu. Jokin velkainen ja kiristyksen alainen farmari katselee jätkälaumasta isompia ja voimakkaampia työhönsä ja sellaisia löydettyään on hänellä isänmaallista sisua, että lupaa dollarin ja vartin päivälle, ja jos on hyvä mies, oikein kapitalistista terhiä käyttäen, niin jopa lupaa puolikintoista dollaria päivälle. Mikä kaunis tarjous neljän ja viiden dollarin asemasta, joka täällä on ollut tavallisena palkkataksana edellisinä vuosina! Näyttää siis siltä, että monikin farmari käyttää hyväkseen täällä työläisten kärjistynyttä asemaa, joka on johtunut siitä, että työläisiä on tarjolla paljon enemmän kuin on kysyntää. Siitä taas vuorostaan johtuu, että työläiset eivät täällä ole tätä seu vertaa hankkia, että kykenisivät lähtemäisillä tavoilla siirtymään täältä lähtöpaikkoihinsa.

Tässäkin asiassa siis näyttäytyy kuinka julkeasti meitä työläisiä ovat hallitusherrat pettäneet. Jospa nekin työläiset, jotka ovat tämänkin syksyn harvestipyykin läpikäyneet, ajattelisivat asiaa toiselta kertaa uudemman kerran, niin venäistä vedettäisiin joukko voisi olla tulevana vuonna ehkä pienempi.

Paikallisista yhteispyrinnöistä ei voi suuria mainita, sillä sellaisen nimityksen päälle saisi oikeastaan täälle vetää ristin, sillä niin kuollutta on henkinen toiminta. Ympäristöllä toimiva "veljeys- ja sisarseura" potkia sitkuttelee viimeisissä sisällisissä tuskissaan. Silloin tällöin on haalilla järkämiesten taholta koetettu antaa jotain edistysmielisempää ohjelmaa joidenkin paikallisten henkilöiden avustamana. Niinpä lähitulevaisuudessa tullaan pitämään ohjelmailtamat pienen näytöskappaleen kanssa. Silloin ryhmitään täällä, kuten näyttää tehtävän suurempien paikkakuntienkin iltamissa puheista päätteen.

Missä on muuten Vapauden kirjeenvaihtajajoukko? Lehden sisällöstä katsellessa tulee siihen käsitykseen, että esim. S. J. osastot eivät ole Vapauden olemassaoloa ottaneet miksikään päätehtäväksi järjestäytymiskysymyksissä, koskapa on paikkakuntia, jotka olettavat olevansa täysin selvillä vedellä ja kuitenkin paikkakuntakirjoitusten lukumäärä on niistä nollalla täytetty. Työmarkkinoilla olisi paljon sanottavaa, kulkurijätkällä vielä enemmän, samoin jokaiselle työläiselle olisi kokemuksiensa varsilta jotain toiselle sanottavaa. Kerran kun olemme päivälehden saaneet, niin monipuolistuttakaa sen sisältö kirjoituksillanne. Monen tunnetun kirjeenvaihtajan kynä on vuosikausia ollut ruostumassa pöytälaatikossa. Kohottakaamme innostava henki vallankumouksellisen liikkeeseen! Tälläisilla toivomuksilla tervehdän Vapauden lukijakuntaa kulkurin mutkaisilta poluilta. — Tebby.

Neuvostoliitosta

1,000 PUOLUEEN JÄSENTÄ TEKNILLISEEN OPISKELUUN

NKP:n Keskuskomitea on hyväksynyt suunnitelman tuhannen opiskelijan aaikjan jakamisesta korkeimmissa teknillisissä oppilaitoksissa puoluejärjestöjen kesken.

Puoleen jäsenlä näihin oppilaitoksiin lähettävät tasavallat ja alueet varta varten asetettujen komiteain kautta. Kaikki opiskeluun lähetettävät, jotka omaavat keskisivistyksen vapautetaan sisäänpääsykokeista. Opiskelemaan ei lähetetä 35 vuotta vanhempia henkilöitä. Jokaiselta lähetettävältä vaaditaan että hän on ollut ainakin 4—5 vuotta puolue- tai neuvostotyössä jossakin muussa vastuunalaisessa työssä.

TOV. RYIKOV SAIRASLOMALLE

Elokuun 4 päivänä matkusti Neuvostoliiton kansankomisarien neuvoston pu- ja työ- ja puolustusneuvoston puheenjohtaja tov. Ryikov sairaslomalle sanatoorioholtoa varten, mikä on hänelle välttämätöntä pitkällisen reumatismin takia. Tov. Ryikovin loman aikana hoitavat hänen tehtäviään hänen sijaisensa.

Ohranat todistelleet Hirvelää y.m. vastaan Turun hovissa

Elokuun 14 päivän iltapäivällä jatkettiin suuren kommunistijutun käsittelyä Turun hovissa. Ensinnä otettiin nyt esille

Syytetty Hirvelä ja ohranapäällikkö Riekki.

Puheenjohtaja kertoi ylimalkaisesti Riekille Hirvelän aikaisemmin kertoman rääkkäystapauksen ja kysyi Riekiltä, onko sellaista tapahtunut. Te olette etsivän keskuspoliisin päällikkönä vastuussa laitoksesta.

Riekki vakuutti Hirvelän kertomuksen olevan Hirvelän keksintöä ja hyvin sopivan sellaiselle "roskatyön tekijälle" kuin Hirvelä on SKP:ssä ollut. Sitten Riekki kertoi mainitun tapauksen kulun sellaiseksi, että Hirvelä tuotiin katetulla autolla pääosastoon kuulusteltavaksi, sillä säilytyspaikassa oli silloin kuulusteluhuone ylösotettu. Hirvelä oli autossa kuljetettu käsiraudoissa, koska ei hän tiesivät tämän rajuluontoiseksi mieheksi. Sanoi sitten itse ryhtyneensä Hirvelää kuulustelemaan ja selittäneen tälle, että hänen itsepintainen kieltämisensä on haitaksi hänelle itselleen. Kuulustelujen kestessä oli Hirvelä valitellut käsiinsä koskevan, jolloin hän oli määrännyt otettavaksi raudat pois syytetyn käsistä. Mitään jälkiä ei sanonut käsissä olleen, kun raudat oli irroitettu. Syytetty oli valitellut myöskin kylkensä olleen kipeän ja oli kertoja sanonut sen ehkä johtuvan hänen vanhasta umpisuolitaudistaan. Edelleen kertoi Riekki, että syytetyllä oli ollut irtonainen hammas taskussa kun hänen kanssaan pidettiin pidättämisen jälkeen ruumiintarkastus. Katsoi koko jutulla olevan SKP:n taholta vain tarkoituksen mustata etsivää keskuspoliisia ja että Hirvelä oli valittu tähän välikappaleeksi. Vielä mainitsi Riekki lehdistä lukeneensa, että Hirvelää olisi uhattu tällä matkalla ampua autoon ja viedä avantoon sekä väitti molemmat sellaiset jutut lapsellisiksi mainiten vielä kuulustelujen tapahtuessa olleen jo sulat vedet, joten ei mistään avantoon viemisestä ole voinut olla puhetta.

Ohrana Löfving todisti kuulusteltavan pöytäkirjan oikeaksi ja ilmoitti, ettei hänen aikanaan oltu syytettyä millään tavalla painostettu.

Kangashauta sanoi olleensa pidättämässä syytettyä sekä Purasta ja sanoi näiden seisoneen yhdessä lähellä Anton Järvisen asuntoa. Kertoi heti Hirvelän taskut tarkastetun pintapuolisesti ja tällöin löydetyn häneltä ladatun pistoolin. Poliisilaitokselle tultaessa pantiin toimeen perinpohjainen tarkastus. Sanoi syytetyltä löydetyn liivin ylätaskusta paperiin käärityn irtonaisen hampaan.

Puheenjohtaja: Katsokaapas nyt Hirvelä, minkälaiseksi teidän kertomuksenne rääkkäyksestä muuttui.

Hirvelä: Niin näkyy muuttuvan. Minä en sitä muuta.

Ohrana Hermansson kertoi 1921 olleensa yhteydessä Pekka Pitkäsen kanssa ja tämän olisi pitänyt hankkia hänelle yhteys erään SKP:n toimitsijan kanssa, josta ei kuitenkaan tullut mitään.

Puheenjohtaja oliko Jeppe ja Hirvelä sama henkilö, jolloin todistaja sanoi kuulleensa, että Esko ja Hirvelä ovat sama kuin mainittu Jeppe. Hirvelä kielsi käyttäneensä Jepen nimeä. Samoin kielsi hän olleensa missään yhteydessä Pitkäsen kanssa, jota ei sanonut tuntevansa.

Avustaja Salo tiedusteli tällöin todistajalta, onko todistaja itse todennut, että Jeppe ja Hirvelä on sama henkilö tai mistä hän on saanut sen tietää?

Tähän todistaja vastasi, ettei ole sellaista itse todennut, vaan on kuullut Helsingin etsivän keskuspoliisin myöhemmin todenneen.

Muita kuulusteluja.

Syytetty Nissinen ja ohrana Korpimaa kutsuttiin seuraavana parina sisälle. Mainittu todistaja väitti laatimansa pöytäkirjan oikeaksi ja myöskin takavarikoimispöytäkirjan. Kanneviskaali jätti oikeudelle syytetyltä takavarikoidut asiakirjat.

Syytetty pyysi todistajalta kysyttäväksi, oliko tämä suorittanut hänen kanssaan "syöksy"-kuulusteluja, toisin sanoen, että tämä nyrkit ojossa oli koettanut pelotella häntä, minkä todistaja kielsi.

Seuraavana otettiin kuultavaksi ohranat Otto Kesti ja Toivo Koho. He todistivat samoin kuin edellämainittu. Kumpikaan ei ollut nähnyt syytetyn mainitsemia syöksykuulusteluja. Niinikään eivät he olleet nähneet kuulusteluhuoneen pöydällä syytetyn väittämiä mauser-pistooleja.

Sortavalan ohranan päällikkö Yrjö Kare, joka kertoi saaneensa määräyksen saapua Kuopion edustukseen ja selitti kuulustelujen menoa samaan tapaan kuin edellisetkin. Selitti kertomukset "syöksy"-kuulusteluista kuuluvan kommunistien menettelytapoihin, joilla koetetaan mustata valtiollista poliisia. Syytetty väitti viimemainitun herran määränneen hänet kuulusteluissa "asentoon" pitkiksi ajoiksi. Todistaja sen sijaan kielsi mitään painostusta Nissistä kohtaan harjoittaneensa. Vaasalainen ohrana Eerolainen sanoi nähneensä Nissisen pari kertaa kadulla. Eräänä iltana lähti syytetty kello yhdentoista aikana ulos asunnostaan. Toisen kerran kun syytetty tuli Työn Äänen toimituksesta osuusliikkeen taloon. Sanoi heidän tietäneen, että syytetty asui rouva Maurialan luona. Ja että siinä talossa asuvat tiesivät Nissisen olevan SKP:n toimitsijan.

Salo: Todistus on jälleen aivan epämääräinen. Kun todistaja sanoo, että siinä talossa asuvat tiesivät Nissisen SKP:n toimitsijaksi. Sellaiset lausunnot eivät voi tulla täällä kysymykseen. On sanottava kuka tiesi ja mistä todistaja on saanut sen itse tietää.

Todistaja vastasi tähän, että hän on antanut vaitiololupauksen niille henkilöille, jotka ovat hänelle sellaista kertoneet.

Kangashauta kertoi nähneensä Nissisen ja Lauri Lammisen kävelevän yhdessä Marian sairaalan takana sinä päivänä kun Jaakko Kivi pidätettiin. Syytetty väitti voivansa osoittaa väitöksen paikkansapitämättömäksi.

Ohrana Fagerström väitti samaa kuin Kangashautakin. Syytetty antoi hänenkin väitteensä johdosta samanlaisen lausunnon.

Tämän jälkeen tuotiin syytetty Lauri Lamminen ja ohrana Löfving selvittämään välejään.

Lamminen kielsi sanoneensa itseänsä Ojaseksi, sanoi vain käskeneensä ohranoiden merkitsemään takavarikkoon otetut tavarat Ojasen nimelle. Kun Kangashauta kertoi nähneensä syytetyn ja Nissisen kävelevän yhdessä Kirkkomaankadulla, sanoi syytetty Lamminen tällöin, ettei tiedä edes, missä sellainen katu on.

Kangashauta: Saanko minä selittää: Se on Marian sairaalan takana ja teidän tavallinen kohtauspaikkanne.

Tämä selitys ei nähtävästi suurestikaan valaissut asiaa syytetylle, koskapa hän sen johdosta ilmoitti: Pyydän anteeksi, mutta minä en tiedä, missä on Marian sairaala.

Puheenjohtaja kysyi Lammiselta, minkätähden tämä oli käskenyt merkitä takavarikoidut tavarat väärällä nimellä. Lamminen sanoi päättäneensä ilmoittaa nimensä vasta virallisessa kuulustelussa.

Ohrana Fagerström sanoi olleensa Kangashaudan mukana silloin, kun Nissinen ja Lamminen kävelivät yhdessä ja totesi tämän kertomuksen pitävän paikkansa.

Ohrana Först sanoi Viipurissa seuranneensa Lammisen toimintaa viime syksystä saakka. Hänen lausuntonsa tuntuu kuitenkin peräti omituiselta ja kun puheenjohtaja tiedusteli milloin hän ensi kerran tapasi Lammisen, niin sanoi Först sen tapahtuneen viime jouluk. 30. pnä. Taitaa olla niin, että Viipurissa pidetään joulukuun loppuakin vielä syksyn kirjoissa. Edelleen kertoi Först, että syytetyn seuraaminen oli sangen tukalaa sillä kommunistien tapaan tämä vilkuili aina taakseen ja hänen oli keskeytettävä sentähden syytetyn seuraaminen. Vain kerran oli päässyt tarkoituksensa perille ja havainnut syytetyn menevän silloin siihen taloon, missä asui Martti Koivisto. Kertoja jätti oikeudelle pinkan lentolehtisiä, jotka oli takavarikoinut syytetyltä ja jotka hän myönsi omikseen. Leikkeleihin oli tehty syytetyn käsialalla päivämerkintöjä ja kun nämä alkoivat jo vuodelta 1925, niin piti kertoja tätä osoituksena siitä, että syytetty on ollut Suomessa jo vuoden 1925 alkaessa, eikä ole saapunut tänne vasta viime syksynä, kuten hän itse on väittänyt. Tällöin huomautti syytetty, etteivät merkinnät osoita sitä päivää, jolloin leikkeleet on leikattu, vaan että ne merkitsevät sitä päivämäärää, milloin ne ovat missäkin lehdessä julkaistu. Sanoi että hän vallan hyvin voi täällä leikata kirjoituksia kymmenen vuotta sitten ilmestyneistä lehdistä ja merkitä niihin ajan, missä ja milloin ne on julkaistu. Kun eräässä leikkeleessä, joka oli otettu Tiedonantajan tämän vuoden numerosta, oli Miina Mölsän nimellä varustettu osotelappu, katsoi todistaja tämän osoittavan sitä, että syytetty Mölsä avusti hänen luonaan asuvia salaisen työn tekijöitä tilaamalla näille lehtiä. Peräti naivi olettamus tämäkin, sillä saattaahan milloin hyvänsä julkinen sanomalehti joutua muidenkin kuin sen tilaajan haltuun.

Ohrana Först katseli vielä päiväkirjastaan useita muistiinpanoja Lammisen matkoista ja kotonaolosta, huoneessa näkyneestä valosta, ikkunoiden uutimista j. n. e., joilla ei ollut mitään yhteyttä itse asian kanssa.

Lamminen kielsi käyneensä siinä talossa, jossa Först mainitsi Koiviston asuvan.

Tämän jälkeen kutsuttiin sisälle syytetty Majanen ja ohrana Löfving. Löfving kertoi Majasen olleen Gustafssonin kanssa samassa huoneessa Anni Kivilehdon luona silloin kun Gustafsson pidätettiin, mutta ei tietänyt, oliko miehillä ollut jotain yhteyttä keskenään aikaisemmin. Huoneessa oli myöskin ollut kirjoituskone ja oli rouva Kivilehto sanonut, että Rasi oli sen sinne jättänyt. Aivan samaan tapaan kertoi Gustafssonin pidätystilaisuudesta myöskin mukana ollut ohrana Kangashauta.

Syytetty Martti Koivisto ja ohrana Först kutsuttiin seuraavina istuntohuoneeseen.

Puheenjohtaja: Onko todistaja seurannut syytetyn toimintaa Viipurissa?

Först: Kyllä minä olen, mutta minulla ei ole siitä mitään erikoista ilmotettavaa. Stenius kertoi kun minä kuulustelin häntä, että hän sai tehtäväkseen valmistaa Koivistoa apulaisorganisaattoriksi. Tämä valmistaminen oli Suomen byroon mielestä hyvin tärkeää kun Koivisto on paljon lukenut mies. Stenius sanoi käyneensä usein Koiviston luona, mutta kieltäytyi minulle selittämästä, mitä hän siellä teki. Kuitenkin hän väitti, ettei ollut valmentanut apulaisorganisaattoriksi, mutta sanoi kyllä jälkeenpäin kuulleensa, että Koivistoa oli myöhemmin siihen tehtävään valmennettu. Kun Juho Jalmari Mäkinen oli meillä kuulusteltavana, niin hän sanoi, ettei salaisen toiminnan mies ota yhteyttä julkisen toiminnan miehiin ilman etteivät nämäkin ole mukana salaisessa toiminnassa, joten Stenius todennäköisesti on seurannut tätä sääntöä.

Salo: Pyydän että tänne kutsutaan myöskin Stenius ja että häneltä kysytään, onko hän kertonut sellaista kuin todistaja tässä väittää.

Stenius sisään kutsuttuna kielsi kertoneensa ohrana Förstille mitään Koivistosta.

Först pysyi kuitenkin väitteessään.

Kanneviskaali kysyi todistajalta, mistä todistaja tiesi Lammisen meneen Koiviston luo mainitsemallaan kerralla ja sanoi Först tiedustelleensa muilta talossa asuvilta, sekä saaneensa tietää, ettei Lammisen tapainen mies ollut käynyt näiden luona.

Ohrana Bang todisti Urpilaisen Helsingissä toimitetusta kuulustelusta laaditun pöytäkirjan oikeaksi, jolloin Urpilainen kysyi: Ei suinkaan tämä todistaja tarkoita mitään minun kertomaani pöytäkirjaa?

Bang vastasi tähän: Niin, syytetty on kieltänyt kaiken, joten ei pöytäkirjassakaan voi olla juuri nimeksikään hänen kertomaansa.

Sitten kutsuttiin sisälle syytetty Latva ja ohrana Torkkeli. Torkkeli todisti pöytäkirjansa oikein laadituksi. Latva pyysi häneltä kysyttäväksi, onko se valmiina luettu syytetylle, kuten on pöytäkirjaan merkitty. Torkkeli sanoi tällöin, ettei pöytäkirjaa valmiina luettu syytetylle, mutta jokaisen kuulustelun konseptit olivat hänelle luettu. Kun Latva edelleen tiedusteli, milloin hänen kanssaan viimeinen kuulustelu toimitettiin, niin sanoi Torkkeli sen olleen toukok. 8 päivä.

Latva huomautti tähän, että häntä kuulusteltiin sen jälkeen vielä kolme kertaa ja että viimeinen kuulustelu pidettiin toukok. 25 päivä. Tähän väitteeseen vastasi Torkkeli, että Latvan mainitsemat tapaukset olivat vain kyselytilaisuuksia, eivätkä mitään varsinaisia kuulusteluja. Ohrana Eerolainen todisti myös pöytäkirjan oikeaksi. Häneltä Latva tiedusteli, olivatko ne kolme tilaisuutta, jolloin todistaja kävi hänen luonaan lääninvankilassa, joitakin kyselytilaisuuksia vai kuulusteluja. Tähän vastasi Eerolainen, ettei heillä tiedetä kyselytilaisuuksista mitään. Kaikki tilaisuudet ovat olleet kuulusteluja.

Latva: Vaadin, että tämä lausunto merkitään pöytäkirjaan, koska se on eroava Torkkelin lausunnosta.

Bang todisti Enteen pöytäkirjan oikeaksi. Tällöin Enne kysyi puheenjohtajalta, onko hänen ensimmäisessä istunnossa tekemänsä muistutukset liitetty asiakirjoihin. Puheenjohtaja vastasi myöntävästi, jolloin Enne ilmoitti, ettei hänellä ole mitään kysyttävää todistaja Bangilta.

Puolustaja Salo pyysi kuitenkin että oikaisut luetaan todistajalle ja että häneltä kysytään, ovatko muutokset asiallisia. Sitten Enteen tekemät oikaisut luettiinkiin ja Bang ilmoitti sen jälkeen, että mahdollisesti sellaisista asioista kuulusteluissa keskusteltiin kuin Enne oikaisuissaan esittää, mutta niiden ei kuitenkaan katsottu vaikuttavan asiaan eikä merkitty niitä pöytäkirjaan.

Elmiina Peltolehto ja ohrana Rinne olivat päivän viimeiset kuulusteltavat. Rinne todisti laatimansa pöytäkirjan oikeaksi. Kun eräs Laila Autio oli kuulusteluissa kieltänyt antaneensa syytetylle 500 markkaa tämän tehdessä matkan Venäjälle, niin selitti Rinne Aution myöntäneen lainanneensa syytetylle pienempiä rahamääriä. Syytetty sanoi lainanneensa mainitun 500 markkaa kahdessa erässä, 250 markkaa kumpaisellakin kerralla ja sanoi lisäksi, ettei maininnut Autiolle käyttäneensä rahoja Venäjän matkaan. Rinne väitti Aution sanoneen, että korkein rahamäärä, minkä hän Peltolehdolle yhdellä kertaa antoi, oli 100 markkaa. Syytetty valitti tämän johdosta, ettei hänen asianajajansa ollut kuulustelut mainittua Autiota. Piti tämän asian vähän merkitsevänä, mutta olisi toivonut avustajan saavan selostuksen mainitulta Autiolta, sillä sanoi epäilevänsä ohranoiden kertomusta. Kanneviskaali mainitsi tähän, ettei hän aikonutkaan syyttää Peltolehtoa Venäjällä käynnistä, joten asia tältä osaltaan raukeaa. Sen jälkeen todistivat ohranat Myller ja Kautanen Peltolehdon luona tehdyt takavarikkopöytäkirjat oikeiksi. Syytetty väitti, ettei siinä tilaisuudessa mitään pöytäkirjaa pidettykään. Kautanen selitti heidän tehneen muistiinpanoja takavarikoimistilaisuudessa.

KOMENTAJAIN TÄYDENNYSKURSSIT

Elokuun 15 päivänä päättyivät eri aselajien vanhempien ja keskipäällystön täydennyskurssit. Näillä kursseilla ovat monet sadat joukko-osastojen päälliköt täydentäneet sotilastietojaan. Tervehdyskirjelmässään sanoo sota-asiain kansankomisari kurssilaisille m.m. seuraavaa: Tervehtäen kurssin päättäneitä komentajia menestyksellisesti suoritetun työn johdosta lausun Neuvostoliiton Vallankumouksellisen sotilasneuvoston varmana vakaumuksena, että kurssin päättäneet tulevat sovelluttamaan tietonsa ja kokemuksensa armeijan aktiiviseen valmennukseen ja sen johtamiseen aseellisessa yhteentörmäyksessä vihollisen kanssa, silloin kun sitä vaaditaan.

PORT ARTHURIN JA FORT WILLIAMIN LIIKEMIESTEN ILMOITUKSIA

Hammaslääkäri
Toht, ELGIE
Clinic Block,
FORT WILLIAM, ONT.
McCartney & Burke's juvelikaupan yläkerrassa
Tunnit: 9 a.p. kello 6 j.pp.
Puhelin S. 1008
Otetaan X-Ray kuvia hampaista. Kaasun avulla poistetaan hampaita.

Tohtori
J. C. Diamond
MD., L.M.C.C., M.C.P. & S.
KIRURGI JA SPECIALISTI SUKUPUOLITAUDEISSA
Konttori 12-14 Ross Blk.,
Simpson ja Victoria katujen kulmassa
Puhelin 2077 S. Kotiin 2077 K.
FORT WILLIAM, ONT.

HAMMASLÄÄKÄRI
Tri W. B. MacDonald
McLean Block, 318 Bay Street
PORT ARTHUR, ONT.
Tunnit: 9—12 ap. 2—6 ip.
Auki iltasin 7—9
Puhelin N1681. Suomea puhutaan
Kohtuulliset hinnat.

KALEVA SUOMALAINEN APTEEKI

Kaikki meidän suomalaiset kotilääkkeemme ovat valmistettu Suomen yliopistossa käytännössä olevain oppikirjain mukaan, sekä K. G. K. Nyman'in erikoiskatsannon alaisina. Me käytämme ainoastaan parhaita rohtoja valmistukseemme.

KUMMITAVAROITA
Kuumavesipussia, hinta $1.25 $2.00, $3.00, $4.00 ja $5.00
Kuumavesipussin letkuja, hinta $1.00
Ruiskuja naisille, hinta $3.50
Ruiskuja miehille, hinta $1.00
Ruiskuja lapsille, hinta .35
Korvaruiskuja, hinta .... .35
Nenäruiskuja, hinta .... .35
Varmuusesineitä naisille, hinta $3.50
Varmuusesineitä miehille, hinta .... $3.00 tus. y.m., y.m.
Kääreitä, Plaastaria,
Haavapumpulia 25c, 40c, 75c, $1.50.
Haavakääreitä 1' 20c, 2' 25c
Exemasalvaa, hinta 75c

Hoffmanin tippoja, sydänaluskipuun .... 50c ja $1.00
Selkäplaastaria .... .35
Rintaplaastaria .... .50
Munuaisplaastaria .... .50
Eetteritärpättiä, yskään ja hengenahdistukseen .50
Halvausvettä, hinta .... .50
Hiusöljyä, hinta .... .50
Hammastippoja, hinta.... .25
Hammaskittiä, hinta .... .10
Hammasharjoja, hinta 25c, 40c, 50c ja 75c.
Hemoroidesalvaa, hinta 75c
Hajupihkaa, hinta 25c unssi
Intinlinjamenttiä, hinta .50
Snellmanin koliikkitippoja .50
Kamferttiviinaa, hinta .... .50
Kamferttiöljyä, hinta .... .50
Emätippoja, koliikkiin ja sydänaluskipuun, hinta .50

Hammaspulveria, 25c ja 50c
Ihosalvaa, hinta .... .35
Kamferttia, kuivaa 25c unssi
Kamferttilinjamenttia .... .50
Kummiplaastaria .... .25
Kolmenlaisia tippoja .... .50
Luulinjamenttia .... .50
Nervin tippoja .... .50
Parranajosaippuoita .... .50
Päänkivistyspulveria ..... .50
Pihiöljyä .... .50
Puunöljyä .... .50
Puhdasta Norjan kalanmaksaöljyä, hinta .... 50c ja $.100
Prinssintippoja .... .50
Preserveeraavia tippoja .50
Riigapalsamia .... .50
Silmävettä .... .60
Silmäsalvaa .... .50
Suu- ja hammasvettä .... .50

TILATKAA meiltä lääkeluettelo. Meillä on saatavana kaikkia Suomen, Canadan ja Amerikan lääkkeitä, kummitavaroita, maskeerausmaaleja y. m. Me maksamme postirahan kaikista $5.00 tai sitä isommista tilauksista. — Erikoislääkeluettelot asiamiehille.

KALEVA APTEEKI

K. G. K. NYMAN, Omistaja.
Suomessa ja Canadassa tutkinnon suorittanut apteekkari.
PORT ARTHUR, Ont.

BAY ST. MEAT & FISH MARKET
SUOMALAINEN LIHAKAUPPA
Ensiluokkaista tuoretta ja savustettua ja keitettyä lihaa ja kalaa.
Phone N2713 — Huolellinen palvelus — 288 Bay St.
H. KANTOLA
PORT ARTHUR ONTARIO

ALGOMA STEAM BATH AND BOTTLING WORKS
146 Algoma St., South. — Port Arthur, Ont.
— Suositellaan —
HÖYRY-, SUIHKU-, AMME- JA HÖYRYKAAPPIKYLPYJÄ
Auki joka arkipäivä kello 1—12 yöllä
Virvotusjuomatilaukset lähetetään kotiin tilattaessa
PUHELIN 2400 N.

Miksi teidän tulee kannattaa osuusliikettä?

Osuusliike on työläisten ja farmarien oma liike, joka jakaa liikevoitot kuluttajilleen. Port Arthurin osuusliikkeestä jaettiin viime vuoden liikevoitto $6,000.00 osakkeissa ostajille. — Fort Williamin liikkeen kuluttajat siirsivät liikevoiton pääomaksi liikerahastoon. Tehdessänne ostokset yksityisessä liikkeessä luovutatte liikevoiton yksilön pussiin. — Osuusliikkeen kannattajana hyödytätte omaa liikettä ja itseänne. Ostamalla osakkeen osuusliikkeestä pääsette liikkeen hallintoon ja johtoon määrääväksi jäseneksi. — Luokkanne ja oma etunne velvoittaa teitä olemaan osuusliikkeen kannattaja.
Tehkää tilauksenne os.:
The International Co-Operative Trading Co. Ltd.
292 Bay St., Port Arthur, Ont. — 513 Simpson St., Fort William, Ont.
Leipomo: 605 Simpson St., Fort William, Ont.

KIVELÄN LEIPURILIIKE
Tarjoaa teille ainoastaan ensiluokan aineista valmistettuja tuotteita. Käyttäkää meidän tuotteita. Linjoille lähetetään.
KIVELÄN LEIPURILIIKE
Puhelin 1618 N. — 111 Secord St. — Port Arthur, Ont.

Hyväksi tunnettu AUTOMEKANIKKO
John Rajakisto on alkanut autojen korjaustyöhön alla olevaan liikkeeseen. Pitkäaikainen kokemus autoalalla. Kansalaiset, voitte täydellä luottamuksella kääntyä puoleemme. Työ ehdottomasti ensiluokkainen.
HUOM.! Gasoliinia, öljyä, rasvaa. Asiamies Durant ja Chandler autoille.
SERVICE GARAGE
Algoma ja Queen katujen kulmassa PORT ARTHUR, ONT.

ASIOIMISTON
olen avannut Port Arthurissa. Toimitan kaikenluontoisia asioita. Toimin tulkkina, suoritan käännöstyötä, hankin minopillisia neuvoja, ja valmistan maansiirto y.m. asiakirjoja.
Välitän henki-, palo-, automobiili- ja yhteenajo vakuutuksia.
Välitän kiinteimistöä. Taloja vuokrataan. Rahaa lainataan.
Postin kautta yleisön palvelus erikoisala.
RUDOLF E. HULKKO
284 Bay St. — PORT ARTHUR, ONT. — Phone N. 911
Leikatkaa irti ja säilyttäkää osoite. (K

TWIN CITY BOTTLING WORKS
—valmistaa—
ehdottomasti parhaat pehmeät juomat kaksoiskaupungeissa, käyttäen ainoastaan ensiluokkaisia mehuja ja sokeria. Sacharinia ei käytetä. Kaikki tuotteet ovat täysiarvoisia ja puhuvat puolestaan.
LINJOILTA TILAUKSET MYÖSKIN TERVETULLEITA
— Osoite —
TWIN CITY BOTTLING WORKS
Puhelin So. 2100
819 Minnesota Street Fort William, Ontario
V. Tuomi, omistaja. — Asunto 547 Prince Arthur Blvd.

PORT ARTHURIN OSUUSRUOKALA
Työläisten perustama, ylläpitämä ja kontrolleeraama liike. Vaivaisella vartilla saatte siellä kunnollisen aterian. Mitä suuremman kannatuksen annatte omalle liikkeellenne, sen paremmin ja sitä kunnollisemmin se silloin kykenee teille antamaan palvelustaan.
Kannatus omalle ruokalalle merkitsee teidän oman toimintanne voimistamista.
VIGOR CO-OPERATIVE SOCIETY LIMITED,
316 Bay Street — — Port Arthur, Ont.

Suomen Pääkonsulivirasto

koko Canadaa varten suorittaa kaikkia maan viralliselle edustukselle kuuluvia tehtäviä, antaa passeja matkustusta varten kotimaahan tai muualle, vahvistaa asiakirjoja, käännöksiä y.m., selvittää perintö- ja muita Suomen kansalaisiin kohdistuvia asioita.
Osoite:
Consulate General of Finland, Room 918
1410 Stanley Street, Montreal.
(Corner St. Catharine and Stanley)
AKSELI RAUANHEIMO,
pääkonsuli
Lisäksi on Suomella edustajina Canadassa: Konsuli Erick J. Korte, Port Arthur, Ont. — Adiel Saarimäki, 319 Bay St., Toronto, Ont. — H. P. Albert Hermanstn, 479 Main St., Winnipeg, Man. — Thomas Franssi, Box L, Sopper Cliff, Ont.

Ilmotuksia eripaikoilta

Ilmotushinnat tässä osastossa ovat: Tilapäisilmottajilta 3 senttiä sana, vakituisilta, joiden ilmotus on kerran tai kahdesti viikossa samanlaisena, 2 senttiä sana ja niiltä, joiden ilmotus on jatkuvasti samanlaisena jokaisessa lehtemme ilmestyvässä numerossa, 1½ senttiä sana. Vähin ilmotusmaksu kerta ilmottaessa 50c ja seisovista 25c kerralta.

SUDBURY, ONT.

VAPAUDEN KONTTORI PIDETÄÄN arkipäivinä avoinna kello kahdeksasta aamulla kello viiteen illalla. Sunnuntaisin ja juhlapäivinä on konttori suljettuna koko päivän.

HUONEITA JA RUOKAA SAATAVANA New Ontario Cafessa. Musiikkia keskiviikko, perjantai ja sunnuntai-iltoina. Auto junia vastassa. Urho Pihlaja, Box 154, Sudbury, Ont. Puhelin 1358.

EAGLE CAFE, 118 ELM ST. W., puhelin 711, Box 1052, Sudbury, Ont. Suositellaan ruuan ja asuntoa tarvitsevain huomioon. J. Mäkynen. (KL

TORONTO, ONT.

TORONTON SUOMALAISESTA leipomosta on aina saatavana kaikkia leipomoalaan kuuluvia tuotteita. Toronto New Bread Co., 44 Mitchell Ave., Toronto, Ont., puh. Ad. 3198. (MK

PORT ARTHUR, ONT.

AARNION LIHAKAUPPA 817 BAY Street. Saatavana lihaa ja muuta ruokatavaraa päivän halvimmilla hinnoilla. — Puhelin 1724 N. — J. Aarnio.

KELLOSEPPÄ. KAIKKEA KELLO- ja kultasepän alaan kuuluvaa työtä otan tehdäkseni. Myöskin uusia kelloja myytävänä. I. S. Salo, 192 South Algoma St., Port Arthur, Ont.

ENSILUOKAN PARTURILIIKE. Käykää tutustumassa. J. Lake (omistaja, 276 Bay St. (K)

FORT WILLIAM, ONT

FORT WILLIAM STEAM BBATH 208 Robertson St., avoinna joka arkipäivä kello 1—12 yöllä.

C. A. STENBACK, VÄLITTÄÄ OSTAJILLE ensiluokan lihaa. Palvelus kaupungissa sekä linjoille nopea. Puhelin 742 S. 607 Simpson St. Fort William, Ont.

TILATKAA PUKUNNE MATTI Maineelta 631 Simpson Street. Puhelin 1185 S.

MONTREAL, QUE.

M. SOININ PARTURILIIKE, 963 St. Antoine St., Montreal, Que.

MRS. KIVIKOSKI, OMPELULIIKE, suositellaan. 919 Inspector, Montreal, Que.

KIRKLAND L., ONT.

PALLOHAALI, PEHMEITÄ JUOMIA, tupakkaa ja huoneita saatavana. Viljam Heino, Kirkland Lake, Ont. (K

TIMMINS, ONT.

PARTURILIIKE SIJAITSEE 48—4th Ave. Myöskin huoneita saatavana samassa paikassa. Jalmar Korri, Timmins, Ont. (K)

KELLOSEPPÄ

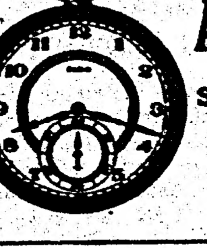

A. Heiskanen
SUDBURY, ONT.
—Box 1873—
9 Durham St.

Dr. S. J. Miller
HAMMASLÄÄKÄRI
Spesialisti
tekohampaiden ja kruunujen laitossa sekä siltatyö alalla.
Acme apteekin yläkerrassa Cedar ja Durham kat. kulmassa
P. O. Box 536 — Puhelin 52
SUDBURY, ONT. (K)

JOS OLETTE KIPEÄ
Pyytäkää VAPAA LÄÄKEKIRJA — No. 5
[illegible]
—Lignell'n Apteekki on suurin—
—Suom. Apteekkiliike Yhdysvalloissa—
L. J. LIGNELL CO., Superior, Wis.

KESKI-ONTARION UUTISIA

Sudbury

KOMMUNISTIPUOLUEEN JÄSENIÄ

jotka työskentelevät tällä viikolla yövuorolla, kello 11—7, Incon kaivannossa Froodissa, kehotetaan saapumaan kokoukseen torstaina kello 3 ip. Liberty-haalille.

ILTAMAT TULOSSA

C. Tn. liiton keski-Ontarion piirin naisosastojen neuvottelukokouksen yksi kaikkein tärkeimpiä päätöksiä oli saada kiertävä lainakirjasto, etupäässä nuorisoa varten, ja valittiin 3-henkinen komitea viemään tätä asiaa eteenpäin. Nyt on sanotun komitean toimesta ensi tiistaina eli 18 pnä t.k. iltamat s. j. o. saston talolla. Siellä esitetään pieni kappale, oikein hauska sekä paljon uutta nähtävää. Myöskin on tanssia lopuksi. Tämä on vain niinkuin ensihuomautus, että otatte kaikki tämän huomioon, nuoret ja vanhat ja saavutte haalille. Yksin tämän iltaman tarkoituskin on niin suuri asia, että sille kannattaa jokaisen uhrata roposen. — L....i.

VOIMISTELUJOHTAJAKURSSIEN OPETTAJA YRJÖ AHTIO

saapui tänään Sudburyyn Suomesta. Ahtio on matkustanut Ruotsin Amerikan linjaa. Hänen saapumisestaan tiedoitti lehdellemme Canadan suomalaisten työläisten urheiluliiton puheenjohtaja Jack Seppälä puhelimella.

Ahtio alottanee työnsä Port Arthurissa niin pian kuin mahdollista.

SUOMALAINEN TYÖLÄINEN LOUKKAANTUNUT

Hemmi Hanhikangas loukkaantui eilen Worthingtonissa C. P. R:n rautatierakennuksella, kun terikka kaatui hänen olkapäähänsä.

Vahingoittunut tuotiin eilen tänne lääkärinapua varten ja odottaa nyt sairaalassa vaikeassa tilassa paranemistaan.

TANSSIT

huomenna, torstaina, Liberty-haalilla. Karvinen ja kumpp. soittaa. Liput 25 senttiä. Tervetuloa!

Urakkatyö, mutta päiväpalkka

Ohjelma, jota kapitalistit yrittävät sovelluttaa käytäntöön kaivostyöläisiinkin nähden

Tutkimusretkeilijä tohtori Sakari Pälsi kirjottaa teoksessaan "Suuri, kaunis ja ruma maa", vierailustaan Sudburyn kaivantoalueella muun muassa seuraavasti: "Uuden kaivoksen työmaan, missä suomalaiset miehet puhkaisivat aukkoa alas malmisuoneen. Suomalaisia oli siellä satakunta, toiskielisiä kuusikymmentä. Työpaikka oli merkittävä senkin puolesta, että suomalaiset koettivat siellä rikkoa maailmanennätyksen kaivosaukon puhkaisemisessa. He olivat jo saavuttaneet loistavan tuloksen, ehdittyään kahdeksassa kuukaudessa niin syvälle, kuin insinöörien laskelmien oli arvattu päästävän vasta kahden vuoden kuluttua. Pojat olivat innoissaan kiirehtineet liiaksikin. Kirvesmiehet olivat pudotelleet ylhäältä parruja porarien niskaan, ja porarit paukutelleet malminkappaleita kirvesmiesten silmille. Hallituksen tarkastajat olivat tulleet väliin ja säännöstelleet työn, ja nyt pudoteltiin parruja ja ammuttiin vuorta eri aikoina. Lopullinen maailmanennätys oli valmistumassa nykyisilläänkin."

Mistä työmaasta Pälsi puhuu? Ei mistään muusta kuin Incon Froodkaivannosta. Siinä on tyypillinen kuvaus "boonusmainauksesta". Urakkatyöstä, jota useimmissa tapauksissa suoritetaan miltei päiväpalkalla. Vaikka hänen kuvaukseensa saattaakin olla sotkettuna pienoinen annos mielikuvitustakin, niin emme voi silti väittää kuvausta vääräksi.

Siinä todistetaan, että me olemme työskennelleet ennätysmielessä. Vaikka emme olisi niin tehneetkään, niin olemme silti puskeneet kuin mielettömät. Siitä on ollut seurauksena ruhjoutuneita jäseniä ja terveyden menettäminen, joko pienemmässä tai suuremmassa määrin. Kaivosherrat ovat hykerrelleet käsiään, kun yksi mies on tehnyt kahden työn ja milt'ei yhden palkalla. Ja me olemme olleet hyvillämme kun herrat ovat antaneet palkanmaksupäivänä "boonusta".

Toiset samaan aikaan työttöminä olleet työläiset ovat noituneet meitä, kun me hullun tavoin puskiessamme olemme vieneet leivän heidänkin suustaan. Kaikesta tästä on ollut seurauksena, että kaivoskapitalistit ovat saaneet entistään suurempia voittoja. Ajatelkaapa, että insinöörien kahden vuoden ajaksi määrittelemä työ on "boonuksen" voimalla suoritettu kahdeksassa kuukaudessa. Herrat ovat siitä nykäisseet meidän hulluutemme takia sievoiset ylimääräiset voitot. Ja toiset työläiset ovat joutuneet näkemään nälkää ja kurjuutta, kun me olemme puskeneet urakkatyötä päiväpalkalla. Työläiset ovat siis joutuneet tässä "boonusmainauksessa" tappiolle, eikä ainoastaan työssä mukana olleet, vaan nekin, jotka mahdollisesti olisivat saaneet työtä, jos me olisimme tehneet sitä järjellisesti ja ihmisiksi. Kun taas kapitalistit ovat päässeet ylimääräisille voitoille. Siinä on koko palkki (bonus)-järjestelmän siunaus ja salaisuus. Siitä hyötyy kapitalistit ja työläiset häviää.

Tätä samaa ohjelmaa toteutetaan edelleenkin kummassakin Froodin kaivannossa. Vaikka palkkio on tullut pienemmäksi jonka johdosta monet yrittivät rikastuttaa herroja sitä enemmän.

Eiköhän, toverit, asiat ole siten, että meidän on noustava tuosta meille ja muillekin työläisille vahingollisesta "boonusmainauksesta" ja ryhdyttävä etsimään parempia keinoja palkkojemme ja työsuhteidemme parantamiseksi? Onko mitään keinoja löydettävissä, kysytään varmaankin?

On. Sellainen on järjestäytyminen.

Otetaanpa se keskusteltavaksi.

Ja ryhdytään toimenpiteisiin.

Kaivostyöläinen

Beaver Lake

PROTESTI SUOMEN OHRANAKOMENNOLLE

Viime sunnuntai-iltana pidettiin täkäläisessä haalissa farmarien ja työläisten joukkokokous ,missä hyväksyttiin allaoleva protesti lähetettäväksi Suomen hallitukselle Montrealissa, Canadassa ,sijaitsevan Suomen pääkonsulinviraston kautta:

Consulate General of Finland
Room 918, 1410 Stanley St.,
Montreal, Que.

ARVOISA HERRA!

Pyydämme Teidän saattamaan Suomen hallituksen ja Turun hovioikeuden tietoon seuraavaa:

Me Beaver Laken, Ont., maanviljelijät ja työläiset olemme seuranneet niitä sortotoimenpiteitä, mitä Suomen hallituksen ja etsivän keskuspoliisin taholta on käyty Suomen järjestyneitä työläisiä vastaan, toimittamalla joukkovangitsemisia ja rääkkäämällä pidätettyjä sekä pitämällä näitä pitkäaikaisesti n. s. tutkintovankeudessa.

Tämän takia me yllämainitun seudun maanviljelijät ja työläiset kokoonnuimme kuluvan syyskuun 9 pnä Beaver Laken suomalaisten kokoushuoneelle joukkokokoukseen, mihin osallistui sataviisikymmentä henkeä, käsittelemään ja harkitsemaan näitä Suomen hallituksen ja etsivän keskuspoliisin edesottamisia. Harkintamme perusteella lausumme me jyrkän paheksumisemme Suomen hallitukselle ja etsivälle keskuspoliisille moisista häpeällisistä edesottamisista, mitkä eivät ole verrattavissa minkään muun kulttuurimaaksi itseään kutsuvan valtion hallituksen toimenpiteihin.

Me korostamme ja vaadimme, että nykyään Turun hovioikeudessa syytettyinä olevat kansalaiset on heti vapautettava. Ellei Turun hovioikeus vapauta näitä syyttömiä työläisiä, niin on se riittävän selvä osotus miten terrorimaista luokkaoikeutta se jakaa kansalaisilleen, jotka toimivat työläisten järjestöjen hyväksi.

Tämä paheksumislause hyväksyttiin yksimielisesti.

Beaver Lake, Ont., Canada, 9 p:nä syyskuuta 1928.

A. Karvinen,
joukkokokouksen puheenjohtaja.
D. Helin,
joukkokokouksen sihteeri

Halutaan tietää

Haluan tietää, missä oleskelee **Kalle Rutanen.** Viimeksi työskennellyt Hawk Lake Lumber Co., Limited, Cochrane, Ont.

Ole hyvä ja ilmoita itsesi välttääksesi pahempia seurauksia. Jos joku toinenkin tuntisi ja tietäisi hänestä, olisi ystävällisesti tehty ilmoittamalla hänen osoitteensa allekirjoittaneelle. (KPT

EINO LEHTO,
39 Widmer St., Toronto 2 Ont.

HAUTAUKSIA

Jokainen suomalainen, jota olemme palvelleet, on meidän paras ilmotuksemme. Lehdessä ilmottaminen pitää meidät aina heidän mielessään ja

meidän hyvä palveluksemme pitää meidät aina heidän sydämmissään.

DUCHARMES FUNERAL PLACE
Lähellä toria
Päiväpuhelin 392 — Yöpuh. 1226
SUDBURY —— ONTARIO

KAUNISTA! JÄRKYTTÄVÄÄ!
"Valkaman kasvatti"
Kolmessa näytöksessä
ESITETÄÄN
S. J. PORT ARTHURIN HAALILLA
Syyskuun 15 päivänä
Alkaen kello 9 illalla
SISÄÄNPÄÄSY: Etukäteen 35 senttiä, ovella 40 senttiä.

Olemme saaneet ensimäisen osan syysvarastostamme
Hienoja turkkeja, turkiksilla koristettuja kangastakkeja y.m. Kaupassamme on suomalainen apulainen joka mielihyvällä palvelee teitä koska tahansa tulette kauppaamme.
GLUCKSTEINS' LIMITED
DURHAM STREET — SUDBURY, ONT.

Punikki sanoo asian halki
— eikä osittain. Syntyisi kauhea hämminki, ellei Punikkia olisi — veli ei tuntisi veljeä, sisar ei sisarta, sulhanen helluansa. Punikki on jästi, joka nostattaa ajatukset. Joko sinulle, rakas aateveli ja -sisar, tulee Punikki? Jos ei, niin tee tärkeä käännös elämässäsi ja ala sitä tilaamaan! Niitä kauppojansakin katuu, mutta tämä kauppa on sellainen, jota ei kadu niin kauan kuin maa seisoo (joka ei seiso). Ennemmin tai myöhemmin se on kumminkin tehtävä. Jos sinulle jo tulee Punikki, niin katso peiliin, niin näet viisaan miehen tai naisen. Leikkaa silloin tämä ilmotus rti ja hanki tilaus joltakin toiselta. Punikin tilaushinnat ovat narikkahinnat: $1.50 vuosi, 90c puoli v., Canadaan $1.75 ja $1.05.

VAPAUS, Box 69, Sudbury, Ont.

Punikin tilaus. Rahaa seuraa $..................
Nimi ....
Osote ....
....

HUOM.!
Hyvällä liikepaikalla sijaitseva poortitalo myytävänä Garson Minella. Hinnasta ynnä maksuehdoista voitte sopia kanssani. Omistaja: (197
Jack Luhta,
Garson Mine, Ont.

Kirjevaihtoon halutaan
Neljä neitosta haluaisi päästä kirjevaihtoon Adamin sukupuolten kanssa. Kirjeet vastaamme kirjeillä ja valokuvat valokuvilla. Leikki luvataan, vaan pila kielletään. Osotteemme olisi näin että kirjeet tulisi tänne päin: (197
Orvokki Kaihoranta,
Kanerva Pohjantähti,
Myrtti Lemmenlahti,
Kielo Tuulispää,
47 Widmer St., Toronto 2, Ont.

LUONTAINEN HOITAJA JA HIEROJA
Mary Poukama,
ottaa työtä kotonaan Ontario kadulla 610, tulee myös potilaiden luo. Puhelin 457. Sudbury, Ont. (KL

MYYTÄVÄNÄ
Halutaan myydä vuokratalossa olevat koko ruokalan kalusto. 26 miehen sängyt ja kyökkikalusto. Kaikki täydessä kunnossa. Talon voi vuokrata tai kokonaan ostaa hyvillä maksuehdoilla. Ainoastaan $50.00 kuukaudessa. Vähävaraisempikin perhe pääsee alkuun kaupasta. Voi sopia kirjeellisesti tai suullisesti osoitteella: (199
OSKAR WIITANEN,
Box 152, Cochrane, Ont.

Metsästäjät huom.!
Halutaan ostaa metsästyskämppä ja y.m., y.m. Lähemmin nimim.:
A. N., (198)
131 John St., Toronto, Ont.

Sauna myytävänä
Schumacherissa, vastapäätä rautatien asemaa. Talo nelikerroksinen rakennus, alakerrassa sauna ja toiset kerrokset ruuminkitalona.
Lähempiä tietoja saa: (198
EMIL KALMAR,
Box 220, Schumacher, Ont.

Barbers Music Store
Hannes Saari, tenori
3078 Lähtö
Vanha Madrid
3080 Proletaarit nouskaa
Korven raatajille
Leikkikaluja, koruesineitä, musiikkitarpeita ja välineitä y.m.
Barkers Music Store
DURHAM ST., SUDBURY, ONT.

J. N .DESMARAIS
Asianajaja — lakimies — notario
McKEY BUILDING,
Sudbury, Ont.

Alma Aarnio,
Luontainen sairaanhoitaja ja hieroja, ottaa vastaan sairaita (Tr
52 DUNCAN AVE.
Box 332, Kirkland Lake, Ont.

Aterioita ja huoneita
Hyvää ruokaa ja siistejä uudestaan sisustettuja huoneita kohtuullisilla hinnoilla tarjoaa poikatalolla
Consumers Society
Sudbury, Ontario. — Elm Street.
Puhelin 1084.
Postiosote: Box 1298. (Ilm.)

MARS HOTEL
Ainoa suomalainen hotelli Rouynissa. Siistiä huoneita saatavana.
T. J. KUPIAINEN
Main ja Noranda Sts. kulmassa
ROUYN, QUE. (K

Osuusruokala
Kirkland Laken suomalainen ruokala tarjoo ruokaa aterioittain. Jäsenyyteen voivat myös järjestyneet työläiset liittyä.
FINNISH CLUB,
Box 297, Kirkland Lake, Ont.

NORTHERN COAL & WOOD CO.,
KOVAA JA PEHMEÄÄ KOLIA — KOKSIA — KOVAA JA PEHMEÄÄ PUUTA
202 Mackey Bldg. — Puhelin 744, Sudbury.
VARASTOPAIKKA —— LORNE STREET —— PUHELIN 86.

Jack Seppälän sauna
Avoinna 4 kertaa viikossa: Tiistaina, keskiviikkona, perjantaina ja lauantaina kello 1 j.p.p. kello 12:ta yöllä.
Spruce St. —— Puhelin 1107 —— Sudbury, Ont.
Lähellä Vapauden konttoria.

Matkustaessanne Suomeen
tai tuottaessanne tuttavianne Suomesta Canadaan, kirjoittakaa Vapauden Montrealin konttooriin, tulemme avustamaan teitä kaikessa matkustamisessa ja tarvittavissa tiedoissa. Kirjoittakaa tai lähettäkää sähkösanoma millä junalla saavutte, olemme teitä asemalla vastassa.
VAPAUS MONTREAL BRANCH
1387 ST. ANTOINE STREET — MONTREAL, QUE.

STAR BOTTLING WORKS
K. V. NURMI, omistaja
Box 1028 —— Sudbury, Ont. —— Phone 946
VALMISTAA PARHAAT JUOMAT SUDBURYN PIIRI

SAUNA
Peter ja Richmond Sts. kulmassa
TORONTO.

A. FOURNIER
LIMITED
HENKI-, PALO-, TAPATURMA- JA AKKUNALASI-
VAKUUTUKSIA
BALKIE-GILL BLOCK, SUDBURY.
Lainoja hankitaan nopeasti ja alhaisilla hinnoilla.

HYVIÄ KALUSTETTUJA HUONEITA
miehille, naisille ja perheille saatavana
Hilda Nurmella
279 Simcoe St., Toronto, Ont.
Kenkäin korjausta otetaan vastaan samassa paikassa.

PALLOHAALI
ja
PARTURI
LINDFORSIN SAUNAN yläkerrassa. Pallot pyörii, tukka lyhenee ja parta siliää. (Tr)
AARO KIVINEN,
Box 23, Kirkland Lake, Ont.

DELONGCHAMP Cartage Co., Ltd.
Sudbury, Ont.
Olemme avanneet autokumien korjausliikkeen joten otamme nyt vastaan kaikenlaista autokumien ja sisäkumien korjausta.
Tyydyttäväisyys taataan.

Me tarjoamme myytäväksi:
Purity jauhoja, sokeria, suolaa, braniä, shortsia, muhennettuja kauroja, syöttönisua, paloteltua maissia, hienonnettua maissijauhoa, täyttä maissia, kananruokaa, mäskiä, simpukan kuoria, öljykakkua, lihajauhetta, vasikansyötettä, uudelleen puhdistettuja lännen kauroja, siemen kauroja, ohraa, nisua, pellavan siemen syöttiä, heiniä ja olkia.
Edward Grain Company
66 Elm St. W. — Sudbury, Ont.

Nuga-Tone
Tulokset 20 päivässä tahi rahanne takaisin.

TEKEE RIKKAAN PUNAISEN VEREN, LUJAT, KESTÄVÄT HERMOT, ELINVOIMAISIA MIEHIÄ JA NAISIA.
Kun olette menettäneet terveytenne, kun ajatuksenne tylsistyy ja ruumiinvoimanne heikkonee, kun olette turhaan koettaneet parantautua kiihoitusaineilla ja huumaavilla lääkkeillä, niin koettakaa Nuga-Tonea. Silloin olette ihmeeksenne huomaava, miten pian tunnette itsenne uudeksi ihmiseksi! Yhdeksän kymmenettä osaa kaikista ihmiskunnan vaivoista, kuten huono ruokahalu, ruuansulatus, vatsakaasu ja turpoava vatsa, kova vatsa, maksataudit, reumaattiset säryt, päänkivistys, hermotaudit, elinvoiman puute, hermostuneisuus ja unettomuus, johtuvat Hermo-Voiman puutteesta, heikosta, vesimäisestä verestä ja huonosta verenkierrosta.
Jokaisen elimen, jokaisen ruumiintoiminnan tehokkaisuus riippuu Hermo-Voimasta. Hermo-Voima on vatsan, maksan, munuaisten ja suoliston, sydämen lyönnin ja verenkierron toimeenpaneva voima. Nuga-Tone on parhain apu hermoille sekä fyysillisesti rappeutuneelle. Miksi? Siksi että se on yhdistelmä kahdeksasta tärkeästä luovasta aineesta, joita parhaat lääkärit suosittelevat, ja on siinä erikoisen runsaasti rautaa ja fosforia—ravintoa verelle ja hermoille.
Nuga-Tone panee maksan toimintaan, saa suoliston kuntoon, niin että ne liikkuvat säännöllisesti. Se eloittaa munuaiset, poistaa myrkylliset liika-aineet. Ei enään kaasua eikä turvotusta, ei pahanhajuista hengitystä eikä tahnaista kieltä! Ei enään kipua ja särkyä! Nuga-Tone antaa ihmeellisen ruokahalun, hyvän ruuansulatuksen, lujat hermot ja sikeän, voimistavan unen. Nuga-Tone rikastuttaa veren, parantaa verenkierron, antaa terveyden punan kasvoille ja kirkkauden silmille! Se tekee voimakkaita miehiä ja terveempiä, kauniimpia naisia. Nuga-Tone ei sisällä opiumia eikä huumaavia aineita—ei mitään mikä pakoittaisi niitä nauttimaan kauemmin kuin on tarpeellista. Nuga-Tone lähetetään pienissä paketeissa. Se on sokerilla päällystettyä, hyvänmakuista ja helppoa nauttia. Koettakaa sitä, ja te tulette esittämään sitä tuttavillennekin.
MEIDÄN EHDOTON TAKUUMME: Nuga-Tonen hinta on yksi ($1.00) dollari pullolta. Jokainen pullo sisältää yhdeksänkymmentä (90) pilleriä, kokonaisen kuukauden tarpeen. Myydään kuusi pulloa, kuuden kuukauden tarve, viidellä ($5.00) dollarilla. Nauttikaa Nuga-Tonea kaksikymmentä (20) päivää, ja ellette ole tyytyväinen tuloksiin, palauttakaa jälellä olevat laatikon kanssa meille, niin me lähetämme rahanne heti takaisin. Te ette häviä senttiäkään. Me pidämme vahingon.
——KÄYTTÄKÄÄ TÄTÄ KUPONKIA TILATESSANNE——
National Laboratory Fin. 21 — 1018 So. Wabassa St., Chicago, Ill
Herrat:—Lähetän tässä kirjeessä..........jolla lähettäkää minulle..........pulloa Nuga-Tonea.
Nimi ....
Katu ja numero tahi R. F. D. ....
Kaupunki .... Valtio ....